

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**Кафедра Міжнародних економічних відносин та управління проектами**

**ЯЦЕНКО МАРИНА КОСТЯНТИНІВНА**

**ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОТОРГІВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ США В  
СУЧАСНИХ УМОВАХ**

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»  
код назва спеціальності

Освітньо-професійна програма Міжнародний бізнес  
назва

Робота на здобуття першого бакалаврського рівня вищої освіти

Науковий керівник:  
**КИЦЮК ІРИНА ВАСИЛІВНА,**  
кандидат економічних наук, доцент

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол № \_\_\_\_\_  
засідання кафедри міжнародних економічних відносин  
та управління проектами  
від \_\_\_\_\_ 202\_ р.

Завідувач кафедри

(\_\_\_\_\_) \_\_\_\_\_  
(підпис) ПІБ

**ЛУЦЬК – 2024**

## АНОТАЦІЯ

Яценко.М.. Особливості зовнішньоторговельної політики США у сучасних умовах.

Рукопис. Кваліфікаційна робота бакалавра за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини, ОПІ «Міжнародний бізнес». Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2024. 66 с. українська мова.

Кваліфікаційна робота полягає в дослідженні торговельної політики США у сучасних умовах. Мета дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних засад зовнішньоторгівельної політики та ідентифікації особливостей її функціонування у США у сучасних умовах:

У роботі розглянуто теоретичні основи світової зовнішньоторговельної політики та міжнародної торгівлі, зокрема концепції та моделі, що використовуються для аналізу міжнародних економічних відносин. Досліджено чинники, що впливають на сучасну зовнішньоторговельну політику США.

Другий розділ присвячений загальному аналізу зовнішньоторговельної політики США. Окрему увагу приділено аналізу у сучасних умовах.

Третій розділ роботи зосереджується на проблемах та перспективах зовнішньоторговельної політики США. Проаналізовано сучасний стан та перспективи торговельних відносин Україна-США.

Ключові слова: зовнішньоторговельна політика, світова економіка, сучасні виклики, експорт, імпорт.

## ANNOTATION

Yatsenko M.. Merkmale der US-Außenhandelspolitik unter modernen Bedingungen.

Manuskript. Bachelorarbeit im Studiengang 292 Internationale Wirtschaftsbeziehungen, OPP „International Business“. Lesya Ukrainka Wolyn Nationale Universität. Luzk, 2024. 66 Seiten. Ukrainische Sprache.

Die Qualifikationsarbeit befasst sich mit der Untersuchung der US-Handelspolitik unter modernen Bedingungen. Ziel der Studie ist es, die theoretischen Grundlagen der Außenhandelspolitik zu untermauern und die Besonderheiten ihrer Funktionsweise in den USA unter modernen Bedingungen zu identifizieren.

Die Arbeit untersucht die theoretischen Grundlagen der Weltwirtschaft und des internationalen Handels, insbesondere die Konzepte und Modelle, die zur Analyse internationaler Wirtschaftsbeziehungen verwendet werden. Faktoren, die die aktuelle US-Außenhandelspolitik beeinflussen, werden untersucht.

Der zweite Abschnitt ist der allgemeinen Analyse der US-Außenhandelspolitik gewidmet. Besonderes Augenmerk wird auf die Analyse unter modernen Bedingungen gelegt.

Der dritte Abschnitt der Arbeit konzentriert sich auf die Probleme und Perspektiven der US-Außenhandelspolitik. Der aktuelle Stand und die Perspektiven der Handelsbeziehungen zwischen der Ukraine und den USA werden analysiert.

Schlüsselwörter: Außenhandelspolitik, Weltwirtschaft, moderne Herausforderungen, Export, Import.

## ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
<b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ ТОРГІВЕЛЬНА ПОЛІТИКА .....</b>	<b>8</b>
1.1. Суть поняття «торгівельна політика» та інструментиреалізації.....	8
1.2. Роль торговельної політики у системі сучасних міжнародних економічних відносин .....	12
1.3. Теоретико-методичні основи дослідження зовнішньоторговельної політики держави.....	14
<b>РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ США.....</b>	<b>18</b>
2.1. Особливості розвитку зовнішньоторговельної політики США.....	18
2.2. Торговельна політика США з іншими країнами .....	23
2.3. Зміни у торговельній політиці США спричинені глобальними викликами сьогодення .....	27
<b>РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ США .....</b>	<b>35</b>
3.1. Проблеми розвитку торговельної політики США .....	35
3.2. Перспективи розвитку торговельної політики США .....	40
3.3. Торговельні відносини США-Україна .....	44
ВИСНОВКИ.....	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	51
ДОДАТКИ.....	59

## ВСТУП

Актуальність теми. Торговельна політика в сучасних умовах виступає у якості політико-економічної категорії, яка займає належне місце в загальній системі міжнародних економічних відносин і виконує специфічні, властиві тільки їй функції. Складний шлях пошуку оптимальної побудови торговельної політики США у середовищі нестабільного світу з його постійними викликами вимагає ґрунтовних досліджень для можливості розуміння світових економічних процесів та прогнозування подальшої результативної зовнішньоторговельної політики країни. Відповідно, стає доцільним розгляд та обґрунтування питань загальної торговельної політики США, як окремої одиниці з огляду на сучасні умови.

Зовнішньоторговельна політика в сучасних умовах виступає у якості політико-економічної категорії, яка займає належне місце в загальній системі міжнародних економічних відносин і виконує специфічні, властиві тільки їй функції. Дослідженням вузькоспеціалізованих питань та проблем зовнішньоторговельної політики приділяють увагу як вітчизняні, так і закордонні науковці, сферою інтересів яких є використання дипломатичних засобів у відстоюванні інтересів своєї країни при просуванні товарів та послуг на зовнішні ринки, залученні іноземного капіталу, врегулюванні спірних питань чи міжнародних спорів, запобіганні виникненню проблемних ситуацій. Серед авторів, які досліджують зазначену проблематику, слід назвати насамперед А.С. Філіпенко, М.І. Небаву, О. В. Ярмош, Кішора Гавандзе, Т.А. Межецьку тощо. Водночас, через появу нових викликів глобалізації ряд питань сучасної торговельної політики вимагають подальшого аналізу і вироблення заходів щодо відповідного реагування на зміну світових реалій.

Наукова новизна. Наявність самостійних розробок автора полягає у комплексному дослідженні торговельної політики США в сучасних умовах, а також поняття зовнішньоторговельної політики в цілому.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних засад зовнішньоторгівельної політики та ідентифікації особливостей її функціонування у США у сучасних умовах:

Відповідно меті окреслено такі завдання:

- визначити суть поняття «торгівельна політика»;
- охарактеризувати основні інструменти та методи зовнішньоторгівельної політики держави;
- визначити роль зовнішньоторгівельної політики в системі сучасних міжнародних економічних відносин;
- дослідити теоретико-методичні основи дослідження зовнішньоторгівельної політики держави;
- визначити особливості розвитку зовнішньоторгівельної політики США;
- охарактеризувати сучасну зовнішньоторгівельну політику США із іншими країнами;
- виділити проблеми розвитку зовнішньоторгівельної політики США;
- визначити перспективи розвитку зовнішньоторгівельної політики США;
- проаналізувати торговельні відносини США з Україною.

Об'єктом дослідження є зовнішньоторгівельна політика США.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади формування зовнішньоторгівельної політики США та механізмів реалізації у сучасних умовах.

Матеріал дослідження. Під час написання бакалаврської роботи було використано праці українських та іноземних науковців, які займаються дослідженням питань інноваційного розвитку економіки країни. Зокрема, варто виділити праці наступних авторів: Філіпенко А.С, Масляк П.О. тощо. Також використовувалися матеріали українських та міжнародних експертних

організацій, аналітичних центрів та електронних періодичних видань, інформаційні ресурси державних органів влади.

Методи дослідження. При написанні курсової роботи були використані не лише загальнонаукові (абстрагування, конкретизація, системний аналіз, дедукція та індукція), але й спеціальні методи досліджень (аналіз, порівняння, синтез, узагальнення, статистичні методи). У процесі написання курсової роботи переважають наступні методичні підходи: емпіричні дослідження, порівняльний аналіз, документальний аналіз, науковий підхід Кейс-стаді.

Практичне значення полягає в тому, що результати наукового дослідження можуть використовуватися у навчальному процесі при вивченні таких навчальних дисциплін: «Світова економіка», «Міжнародні економічні відносини», «Економічна дипломатія» та ін.

Структура роботи. Робота складається зі трьох розділів. У першому розділі розкрито теоретичні основи зовнішньоторгівельної політики держави. Другий розділ присвячений висвітленню аналізу зовнішньоторгівельної США, як окремої одиниці, та під призмою світових тенденцій і глобальних проблем. У третьому розділі визначено проблеми та перспективи розвитку торговельної політики США та проаналізовано торговельні відносини США-Україна. Також до структури роботи входять вступ, план, висновки, список використаної літератури та додатки.

## РОЗДІЛ I

## ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПОНЯТТЯ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

## 1.1 Суть поняття «зовнішньоторговельна політика»

Міжнародна торгівля є однією із традиційних і найбільш розвинених форм міжнародних економічних відносин в світі. Вона тісно пов'язана із глобалізацією економіки світу, масштаби якої ростуть, де товарні потоки характеризуються великою динамікою охоплення нових регіонів світу. В умовах динамічного росту існує необхідність у регулюванні зовнішньоторговельної діяльності для захисту національних інтересів країни, забезпечення і збереження високих показників економічного розвитку і соціального благополуччя. Саме таким регулятором постає зовнішньоторговельна політика країн [1].

Зовнішньоторговельну політику, розуміють, як закономірний результат росту міжнародного руху товарів та факторів їх виробництва, а отже і розвитку міжнародної економічної інтеграції. Торгово-економічна інтеграція є процесом міждержавної інтеграції з метою зміцнення та розвитку торгових відносин з урахуванням міждержавних угод без втрати державного суверенітету [2].

Зовнішня торговельна політика держави – це частина державної економічної політики, вона реалізує, по-перше, загальну лінію держави у міжнародних відносинах; по-друге, конкретні відносини із тією чи іншою країною [3].

Головна мета зовнішньоторговельної політики – створення сприятливих зовнішніх умов для економічного зростання країни. Одночасно, торговельна політика кожної конкретної держави є важливим фактом розвитку світової спільноти. В одній із останніх доповідей ООН зокрема записано: «Використання торговельної політики, як інструменту диверсифікації промисловості та створення доданої вартості, як і раніше, є ключовим завданням. Крім того, експорт товарів та послуг може забезпечити зростання



доходів для бідних людей, поповнити державний бюджет, розширити можливості працевлаштування, у тому числі за рахунок високооплачуваних робочих місць за кордоном, особливо для жінок та молоді. Таким чином, експорт може сприяти досягненню цілей сталого розвитку тисячоліття, шляхом позбавлення людей від злиднів і голоду, надання можливостей країнам, що розвиваються, отримувати більші вигоди від системи міжнародної торгівлі» [4].

Є впевненість у тому, що зовнішньоторговельна політика являє собою цілеспрямований вплив держави на торговельні відносини з іншими країнами. Основні цілі зовнішньоторговельної політики: зміна ступеня і способу включення даної країни в МПП; зміна обсягу експорту й імпорту; зміна структури зовнішньої торгівлі; забезпечення країни необхідними ресурсами (сировиною, енергією тощо); зміна співвідношення експортних і імпортних цін [5].

Сфера зовнішньоторговельної політики, як будь-яка область соціально-економічних відносин, постійно розширюється і сьогодні охоплює обмін технологіями, інформацією та знаннями, інвестиційне співробітництво, валютну політику тощо [6].

Зовнішньоторговельну політику, можна пов'язати із двома основними сферами міжнародних економічних відносин – це торгівля товарами та послугами. Водночас, чітко окреслити межі впливу зовнішньоторговельної політики неможливо. Зокрема, вона пов'язана також із безпосереднім обміном продуктами, міжнародним обміном чинниками виробництва. Тобто, із умовами доступу факторів виробництва, рух яких виникає у зв'язку з обміном продуктами (наприклад, інвестиції, коли вони є необхідною умовою постачання товару чи послуги або використання іноземної робочої сили) [7].

При визначенні державної торговельної політики макроекономічному рівні, необхідно акцентувати увагу на спрямованості регулювання зовнішньоторговельної діяльності. Значна кількість економістів, також, фактично ототожнюють торговельну політику із політикою зовнішньої міжнародної торгівлі. У цьому сенсі розглядали торгову політику економісти

англійської класичної школи, для яких поняття внутрішня торговельна політика не існувало [1].

Існують два основні напрямки зовнішньоторговельної політики – політика вільної торгівлі (лібералізація) і протекціонізм [5].

Політика лібералізації в торговельній політиці включає такі положення:

- вплив на посилення конкуренції;
- відкриття кордонів для припливу імпорту з метою стимулювання внутрішнього виробництва;

- мінімізація торгових бар'єрів.

Протекціонізм має протилежну спрямованість лібералізації:

- передбачає закриття внутрішнього ринку з метою захисту від імпорту;

- прагнення захоплення зовнішніх ринків;

- встановлення торгових бар'єрів [9].

Більшість економістів погоджуються, що, враховуючи обмеження політичного процесу, робота в напрямку вільної торгівлі залишається найкращим «правилом» підходу до торговельної політики. Багато досліджень підтвердили твердження, що більш відкрита економіка має вищі темпи зростання. Визнається, що політики відкритої торгівлі недостатньо для стимулювання або підтримки зростання, забезпечення розподілу переваг зростання, що сприяє підвищенню добробуту, однак вона повинна працювати в тандемі з іншими економічними політиками для досягнення цих цілей [10].

Держави, що проводять протекціоністську політику, використовують інструменти зовнішньоторговельної політики, вибір яких залежить від її конкретних цілей. Держава може давати рекомендації і заохочувати суб'єкти, що хазяюють, до тих чи інших дій. До інструментів зовнішньоторговельної політики відноситься система двосторонніх і багатосторонніх договорів. Однак найчастіше в умовах розвинутих ринкових відносин застосовуються тарифи і нетарифні бар'єри [5].

Основні інструменти національної торговельної політики, які часто називають комерційною політикою, включають кількісні обмеження (наприклад, квоти), тарифи, нетарифні бар'єри та експортні податки. Є різні інструменти політики для загального національного соціального добробуту; розподіл ренти між різними групами, зокрема, виробниками, споживачами та державою; і відносну цінність використання інструментів торговельної політики порівняно з іншими засобами державного втручання для досягнення різних цілей політики [8].

Інструменти державного регулювання міжнародної торгівлі за своїм характером поділяються на тарифні – ті, що ґрунтуються на використанні митного тарифу, та нетарифні – всі інші методи [11].

Підсумовуючи все вище сказане, відзначимо, що зовнішньоторгівельна політика є однією із найважливіших складових економічного розвитку країни. Під зовнішньоторгівельною політикою, розуміємо економічні, адміністративні, політичні та інші засоби регулювання запроваджені державою. Кожна держава проводить свою зовнішньоторгівельну політику, використовуючи інструменти, вибір яких напряму залежить від її конкретних цілей. Для досягнення однієї і тієї ж мети можуть бути застосовані різні інструменти, тому в кожній ситуації держава вибирає те чи інше їх поєднання задля досягнення бажаного результату. Правильна побудова зовнішньоторгівельної політики є запорукою стабільного розвитку країни.

## 1.2. Роль торгівельної політики у системі сучасних міжнародних економічних відносин

Зовнішньоторговельна політика є дотичною до двох основних сфер міжнародних економічних відносин – це торгівля товарами та торгівля послугами, тобто вона визначає умови участі окремої країни в міжнародному поділі праці. Водночас, чітко окреслити межі впливу зовнішньоторговельної політики неможливо. Зокрема, вона дотична також безпосередньо до обміну продуктами міжнародний обмін чинниками виробництва [12].

Основне завдання держави у галузі міжнародної торгівлі – допомогти експортерам вивезти якнайбільше своєї продукції, зробивши їх товари більш конкурентними на міжнародному ринку, і обмежити імпорт, зробивши іноземні товари менш конкурентоспроможними на внутрішньому ринку. Тому частина методів державного регулювання спрямовані на захист внутрішнього ринку від іноземної конкуренції і тому належать насамперед до імпорту. Інша частина методів має завдання форсування експорту [1].

Наявність у світовій торгівлі двох різноспрямованих понять як експорт та імпорт, у сукупності з різною обмеженістю національних ресурсів та рівня розвитку країн, говорить про появу можливостей та загроз для економік країн світу. Для управління цими можливостями глобального ринку та ризиками держави формують свою зовнішньоторговельну політику, керуючись стратегічними цілями [2].

Кон'юнктура світової торгівлі дуже залежить від стратегічних цілей провідних країн світу. Використовуючи економічні методи досягнення політичних цілей або за інтересами транснаціональних корпорацій, уряди країн все частіше використовують зовнішньоторговельні заборони для тиску на інші країни. Керуючись інтересами національної безпеки, часом відбуваються винятки у веденні нормальної зовнішньоторговельної діяльності. На особливу увагу і роль заслуговують економічні санкції та торгові війни. Всі масштаби застосування цих заходів, що розростаються, докорінно змінюють принципи

формування торгової політики країн і гальмують розвиток глобальної економіки [4].

На думку професора Факультету світової політики та світової економіки ГУ-ВШЕ М.В. Братерського одним із основних методів впливу на світову торгівельну політику є санкції: «Санкції можуть включати припинення дипломатичних відносин, бойкот спортивних і культурних заходів, секвестрування власності іноземної держави та її громадян. Водночас, найпоширенішою формою санкцій є обмеження на міжнародну торгівлю, фінансові операції та переміщення людей. Фінансові санкції розглядаються як фінансовий інструмент зовнішньої політики, у разі фокусується увагу до санкціях у сфері міжнародної торгівлі. Слід зазначити, що на відміну від іншого інструменту зовнішньої політики – війни, для якої було розроблено формальні правила, що включають поняття комбатантів та нейтральних сторін, для торгових санкцій міжнародно-визнаних правил не існує» [13].

У світі, значення зовнішньоторговельної діяльності для глобальної економіки складно недооцінити. Вона дозволяє наповнити внутрішній ринок зарубіжними товарами, що не виробляються вітчизняною промисловістю, отримати додатковий прибуток від експорту національних товарів та сировини, нівелювати обмеженість національних ресурсів, у тому числі трудових [2].

Можна з упевненістю констатувати той факт, що глобальна економіка перебуває у полоні торгових політик країн світу, і міжнародних організацій, таких як ООН, СОТ, Світовий банк, Міжнародний валютний фонд, покликані сприяти розвитку цієї багаторівневої глобальної системи господарювання, не здатні повною мірою забезпечити реалізації її потенціалу. Причини цього ховаються в різноспрямованості інтересів, нерівномірності докладання зусиль з гармонізації умов взаємодії економічних систем, дисбалансі виробничих потужностей та бар'єрів на шляху розповсюдження передових технологій [3].

Зовнішньоторгівельна політика держави, спрямована на розвиток та регулювання зовнішньоторговельних відносин, відіграє одну з головних ролей у зміцненні позицій країни на світовій економічній арені та є важливим

компонентом іноземної політики будь-якої держави. Саме тому, провідні країни світу з розвинутою ринковою економікою використовують будь-які доступні політичні засоби для впливу на країни, які розцінюють як реальних чи потенційних конкурентів [14].

Зовнішньоторговельна політика сприяє спеціалізації країн у виробництві товарів і послуг, які відповідають їхнім порівняльним перевагам. Також, вона дає можливість споживачам і виробникам отримати доступ до більш широкого асортименту продуктів за нижчими цінами. У короткостроковій перспективі торговельна політика має значення для бідності та спільного процвітання.

Отже, зовнішньоторгівельна політика грає вирішальну роль у позиціонуванні країни в світовій економіці. Вибір правильного і обміркованого шляху держави дозволяє посісти певне місце на світовій арені та отримати максимум користі від співпраці із іншими країнами.

### 1.3. Методичні основи дослідження зовнішньоторговельної політики держави

Дослідження зовнішньоторговельної політики держави є багатограним процесом, що потребує інтеграції різних теоретичних і методичних підходів. У цьому розділі розглянемо основні теоретичні концепції та методи, які використовуються для аналізу зовнішньоторговельної політики, зокрема у випадку США в сучасних умовах.

Базис аналізу зовнішньоторговельної політики – розуміння загальних принципів торгівлі і практичне застосування основних економічних теорій. З яких варто виділити:

- Класичні теорії. Започатковані Адамом Смітом та Давидом Рікардо. Ці теорії є фундаментом для розуміння механізмів міжнародної торгівлі. Адам Сміт, у своїй праці "Багатство народів", запропонував концепцію абсолютних переваг, згідно з якою країни мають спеціалізуватися на виробництві товарів,

які вони можуть виробляти з найменшими витратами. Давид Рікардо розвинув цю концепцію, запропонувавши теорію порівняльних переваг, яка пояснює, що країни виграють від торгівлі навіть за умови абсолютних переваг, якщо вони спеціалізуються на виробництві товарів, де мають відносну перевагу ( А.С. Філіпенко Міжнародні економічні відносини).

- Неокласичні теорії. Вони розширюють класичні концепції, включаючи аналіз факторів виробництва. Модель Хекшера-Оліна, одна з найвідоміших у цій категорії, пояснює міжнародну торгівлю через різницю в забезпеченості країн факторами виробництва, такими як праця, капітал і земля. Згідно з цією моделлю, країни експортують ті товари, для виробництва яких вони мають надлишок відповідних факторів, і імпортують ті, для яких ці фактори є дефіцитними.

- Нові теорії міжнародної торгівлі. Розроблені в кінці ХХ століття, включають аналіз економії від масштабу, диференціації продуктів та ролі транснаціональних корпорацій. Наприклад, теорія Поля Кругмана підкреслює важливість внутрішньогалузевої торгівлі та роль економії від масштабу. Ці теорії пояснюють, чому країни з подібними економічними структурами та рівнем розвитку активно торгують між собою [2].

Також практика трансформації економічних систем вимагає застосування методологічного інструментарію, основою якого є теорія інституціоналізму. Інституціоналізм як теоретичне надбання дає можливість повною мірою об'єктивно осягнути і зрозуміти сутність соціально-економічних процесів, зокрема тих, що відбуваються у сфері бюджету та фінансів. Практика трансформації економічних систем вимагає застосування методологічного інструментарію, основою якого є теорія інституціоналізму. Інституціоналізм як теоретичне надбання дає можливість повною мірою об'єктивно осягнути і зрозуміти сутність соціально-економічних процесів, зокрема тих, що відбуваються у сфері бюджету та фінансів [15].

Важливо також оцінити роль міжнародних організацій та інституцій у формуванні та регулюванні зовнішньоторговельної політики. Міжнародні

організації мають різну спеціалізацію і не завжди прямо стосуються економіки та торгівлі, проте кожна з них впливає на економічну політику держав безпосередньо або опосередковано. Цей ефект посилюється впливом глобалізаційних процесів у світі. Кожна країна світу на сьогоднішній день є учасницею міжнародних угод, меморандумів, конвенцій основною метою яких є створення та регулювання окремих галузей міжнародного співробітництва і, які в свою чергу виконують функцію координаторів міжнародного співробітництва. Зростаючі обороти економічного обміну, при активній участі більшості держав світу в міжнародних відносинах, проковує посилення впливу міжнародних організацій на внутрішню політику країн. Існуючий розвиток міжнародного співробітництва включає в себе наслідки міжнародної економічної та політичної інтеграції. Сучасний вектор розвитку міжнародного співробітництва націлений на отримання максимального ефекту від міжнародної економічної інтеграції. Тому основна увага приділяється процесам гармонізації різних видів національної економічної політики кожного суб'єкта міжнародних відносин. Ключова увага, в цьому процесі, зосереджена на напрацюванні єдиних заходів реалізації політики в різних сферах економіки. Слід зауважити, що вектор поглиблення інтеграційних процесів в світі з одного боку створює умови для прискореного інтегрування країн що розвиваються в окремі галузі світового господарства, а з іншого ставить такі країни в жорстку фінансову залежність, оскільки задля отримання переваг від участі в міжнародному співробітництві більшості країн необхідно залучати додаткове фінансування [16].

У процесі написання курсової роботи застосовуються наступні методичні підходи: емпіричні дослідження, порівняльний аналіз, Документальний аналіз, науковий підхід Кейс-стаді.

Емпіричні дослідження включають збір та аналіз статистичних даних для визначення впливу різних факторів на зовнішньоторговельну політику. Використання регресійного аналізу та економетричних моделей дозволяє оцінити, як тарифи, нетарифні бар'єри, обмінні курси та економічна політика



впливають на торговельні потоки. Наприклад, в процесі емпіричного аналізу можна виконати оцінку впливу тарифів на імпорт та експорт США, використовуючи дані з Бюро економічного аналізу США [17].

Порівняльний аналіз включає зіставлення зовнішньоторговельної політики США з політиками інших країн. Це дозволяє виявити унікальні аспекти американської політики та загальні тенденції в міжнародній торгівлі. Наприклад, порівняння торговельної політики США з політикою Європейського Союзу чи Китаю може включати аналіз різниць у тарифах, субсидіях та нетарифних бар'єрах [18].

Документальний аналіз може включати вивчення офіційних документів, таких як торговельні угоди, закони, регуляції та урядові звіти. Це дозволяє зрозуміти правову та регуляторну основу зовнішньоторговельної політики США. Аналіз угод СОТ, двосторонніх та багатосторонніх торговельних угод, таких як USMCA, та національних законів, таких як Закон про торгівлю 1974 року, допомагає вивчити, як формуються та реалізуються торговельні політики [19].

Метод Кейс-стаді дозволяє глибоко досліджувати конкретні приклади зовнішньоторговельної політики. Наприклад, аналіз Північноамериканської угоди про вільну торгівлю (NAFTA) та її трансформації в Угоду між США, Мексикою та Канадою (USMCA) дає змогу виявити вплив цих угод на економіку США та її торговельних партнерів. Такий підхід допомагає визначити успішні та неуспішні аспекти політики та робити висновки для майбутніх рекомендацій [20].

Таким чином, дослідження зовнішньоторговельної політики держави, зокрема США в сучасних умовах, базується на поєднанні теоретичних концепцій та методичних підходів, що забезпечує всебічний та глибокий аналіз. Це дозволяє не лише зрозуміти поточні тенденції та виклики, але й прогнозувати майбутні зміни та розробляти ефективні стратегії для оптимізації зовнішньоторговельної політики держави.

## РОЗДІЛ II

### АНАЛІЗ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ США

#### 2.1. Особливості розвитку зовнішньоторговельної політики США

Зовнішньоторговельна політика Сполучених Штатів Америки відіграє ключову роль у формуванні економіки країни та міжнародних відносин. За останні десятиліття світова торгівля стала не лише ключовим стимулом економічного зростання, але й предметом гострих дебатів та конфліктів. Сполучені Штати відіграють визначну роль у цьому контексті, виступаючи як один з найбільших учасників світової торгівлі та формуючи фундамент міжнародних торговельних норм [21].

Зовнішньоторговельна політика та система інвестицій США включає угоди Світової організації торгівлі (СОТ), які формують багатосторонню основу торговельної політики США, тарифи, тарифні квоти, 14 взаємних угод про вільну торгівлю, 5 програм преференційної торгівлі, 51 торговельну та інвестиційні рамкові угоди, 48 двосторонніх інвестиційних угод, торговельні засоби правового захисту, програма забезпечення виконання торговельних угод, програми торгівлі та розвитку, заходи, що впливають на імпорт (наприклад, митні правила), заходи, що впливають на експорт (наприклад, сприяння експорту), та галузеві програми (наприклад, субсидії сільському господарству) [22].

Торговельна політика Сполучених Штатів Америки включає широкий спектр стратегій та заходів, спрямованих на регулювання міжнародної торгівлі та захист інтересів країни на світовому ринку. Торговельна політика США включає:

- Міжнародні торговельні угоди: США ведуть переговори про торгові угоди з різними країнами та регіонами з метою сприяння економічному зростанню та розвитку. Ці угоди можуть включати зниження митних бар'єрів, сприяння інвестиціям та забезпечення захисту інтелектуальної власності;

- митні тарифи та торгові бар'єри: США встановлюють митні тарифи на імпорتنі товари з різних країн. Ці тарифи можуть бути застосовані як засіб захисту вітчизняних виробників від конкуренції з-за кордону або як інструмент політичного тиску;
- заходи протидії дискримінації: США борються з будь-якими формами дискримінації на міжнародних ринках, включаючи державні субсидії, що перебивають конкуренцію, та інші недобросовісні практики;
- захист інтелектуальної власності: США дбають про захист прав інтелектуальної власності своїх компаній та громадян на міжнародному рівні, включаючи боротьбу з підробкою товарів та порушенням авторських прав;
- сприяння експорту: Уряд США надає підтримку американським компаніям, що експортують свою продукцію, шляхом надання фінансової та консультаційної підтримки, а також заохоченням до участі в міжнародних виставках та ярмарках [23].

Історія торговельної політики США може бути поділена на кілька ключових етапів, які відображають зміни у підходах до міжнародної торгівлі та відносин з іншими країнами:

1. 19 століття: З розвитком промисловості в країні та посиленням економіки, США перейшли до більш відкритої торговельної політики, хоча митні бар'єри залишалися високими;
2. перша світова війна і міжвоєнний період: В цей період було запроваджено багато тарифних бар'єрів, оскільки країна намагалася захистити свої інтереси в умовах глобальної нестабільності;
3. друга світова війна і післявоєнний період: Після війни США виступили ініціаторами створення міжнародних угод із зниження митних бар'єрів, таких як ГАТТ (Генеральна угода з тарифів і торгівлі), яка мала сприяти відновленню світової торгівлі;
4. пізнє 20 століття і початок 21 століття: США активно укладали торговельні угоди з іншими країнами та регіонами, такі як НАФТА (Північноамериканський вільний торговельний договір) і ТРАПП (угода про

транспацифічне партнерство), зокрема для зменшення залежності від конкретних ринків та стимулювання економічного зростання;

5. останні роки: В останні роки торговельна політика стала об'єктом багатьох дебатів і суперечок, зокрема через виход США з ТРАПП за рішенням президента Трампа та введення мит на імпорتنі товари з Китаю та Європи [24].

Ці етапи відображають еволюцію торговельної політики США від захисних заходів до більш відкритого підходу, з останніми роками, коли політика знову стала більш захисною та націоналістичною.

Із року в рік США також застосовували різноманітні методи регулювання зовнішньої політики. Так з 1790 по 1860 рр. міркування надходжень були першочерговими при встановленні тарифів, оскільки імпорتنі мита становили близько 90% надходжень федерального уряду.

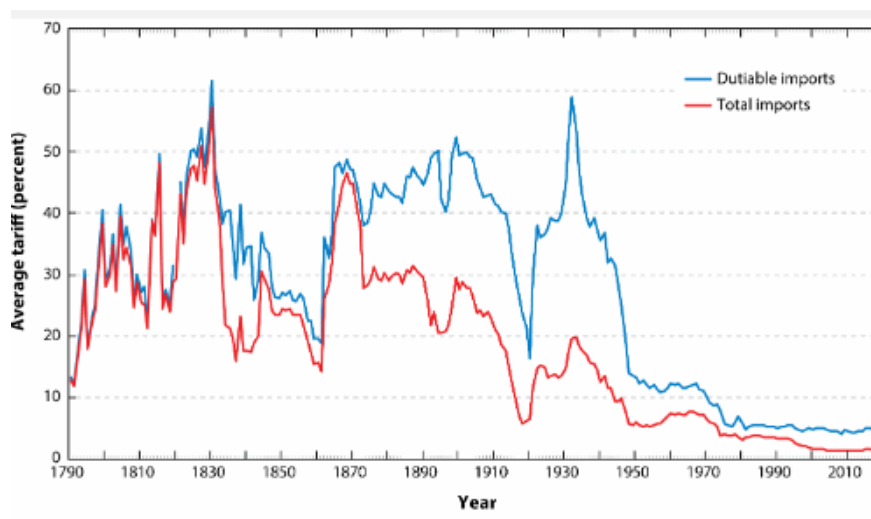
З 1861 по 1933 рік державний дохід все більше отримувал від внутрішніх податків, і тому мито на імпорт було введено головним чином для захисту вітчизняних виробників від іноземної конкуренції.

З 1934 по 2016 рік основною метою торговельної політики було досягнення торговельних угод з іншими країнами як на багатосторонньому рівні через Генеральну угоду з тарифів і торгівлі (ГАТТ) і Світову організацію торгівлі (СОТ), так і на регіональному рівні в таких угодах, як Північноамериканська угода про вільну торгівлю (NAFTA) або Центральноамериканська угода про вільну торгівлю (CAFTA), або двосторонні угоди з такими країнами, як Ізраїль, Сінгапур, Австралія, Корея та інші. Політика спрямована на досягнення всіх трьох цілей одночасного доходу, обмеження та взаємності [25].

З 2021 року керівні посади займає адміністрація Байдена, що веде торговельну політику, маючи намір зміцнити економіку США, підвищити виробництво, інновації та конкурентоспроможність США, а також досягти цілей у галузі праці та охорони навколишнього середовища. Серед інших цілей вона також намагається забезпечити дотримання торговельних угод, співпрацювати з союзниками та партнерами для вирішення торгових суперечок,

а також протидіяти та стримувати дії, що викликають занепокоєння з боку Китаю та росії. Деякі члени та зацікавлені сторони підтримують відновлення уваги до ключових питань, таких як стійкість ланцюга постачання та права працівників; інші критикують недостатню увагу до переговорів щодо доступу до ринку [26].

Історичний розвиток, вплив та наслідки торговельної політики США можна подивитись на Рис.2.1.



**Рис. 2.1. Середній тариф оподаткований митом та загальний імпорт США.**

*Джерело: [27].*

Згідно Рис 2.1. можна прослідкувати приблизне розмежування трьох описаних вище епох: перша - період доходів, що тривала з 1790 по 1860 рік: бачимо ріст середнього тарифу з 20% до 60%, після чого падіння до 20%. Другий – період обмежень, з 1861 по 1933 рік: бачимо ріст середнього тарифу до 50% і фіксацію без суттєвих змін протягом кількох десятиліть. У період взаємності, що бере свій початок з 1934 року до сьогодні, бачимо різке пониження середнього тарифу, що надалі зупиняється на рівні приблизно 5%. Також варто відмітити, що у 2018–2019 роках спостерігається підвищення середнього тарифу. Можна зробити висновок, що це пов'язано з митом адміністрації Трампа на імпорт з Китаю та на імпорт сталі.

Зміни в середньому тарифі зазвичай відображають навмисні зміни в тарифних ставках, прийняті Конгресом у законодавстві або обговорені президентом у торгових угодах. Проте з часом більшість тарифних актів і торговельних угод зберегли спадкоємність існуючої політики: вносяться лише поступові зміни в структуру та ставку імпорتنних мит, частково не відображають навмисних політичних дій уряду, а зміни імпорتنних цін у взаємодії з конкретними митами, які є податком у конкретній сумі в доларах за імпортовану кількість, а не у відсотках від вартості імпорту [28].

Щодо найбільших викликів, що безпосередньо впливають на зовнішньоторговельну політику США на сьогоднішній день залишаються торговельні суперечки з Китаєм і російсько-українська війна. Також економіка країни досі відновлюється після кризи спричиненої наслідками пандемії COVID-19. Детальніше ознайомитись із впливом вище описаних чинників можна проаналізувавши Рис 2.2.

Згідно Рис 2.2. бачимо, що за останні кілька десятиліть торгівля США загалом розширилась і має тенденцію до росту, а економіка США стала більш інтегрованою в усьому світі. З 1990 р до 2020 р торгівля товарами і послугами США зростає на 2.8 трильони доларів США.

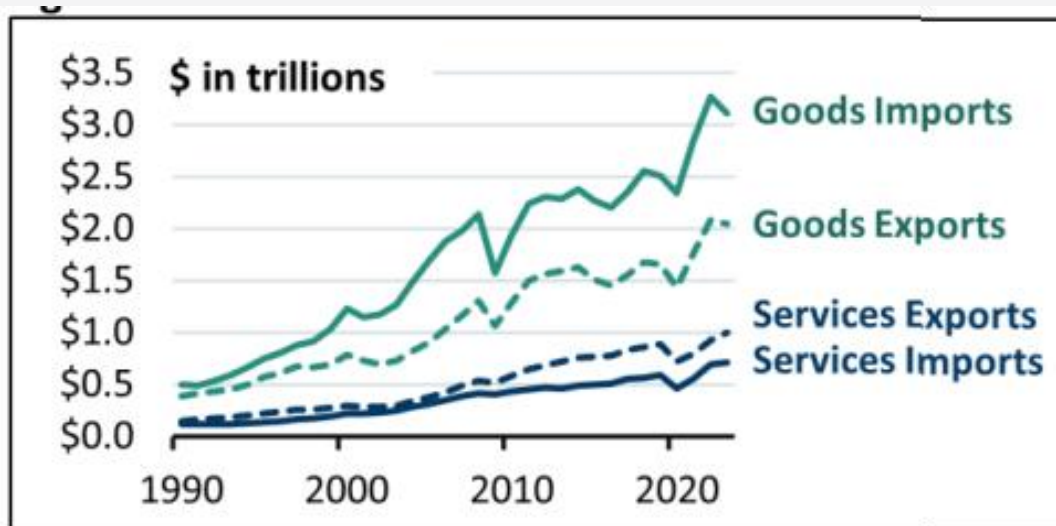


Рис. 2.2. Торгівля США: продукти і послуги.

Джерело : [29].

Отож, зовнішньоторговельна політика США відіграє важливу роль в економіці країни та міжнародних відносинах, все більше еволюціонуючи від протекціонізму до більш відкритих угод. Сучасна політика зосереджена на зміцненні економіки, підтримці виробництва, інновацій та конкурентоспроможності.

## 2.2. Торговельна політика США з іншими країнами

Сполучені Штати є другою за величиною торговельною нацією у світі, поступається лише Китаю. США мають торговельні відносини з понад 200 країнами, територіями та регіональними асоціаціями по всьому світу. Із загальним обсягом торгівлі можна ознайомитись на Рис 2.3.

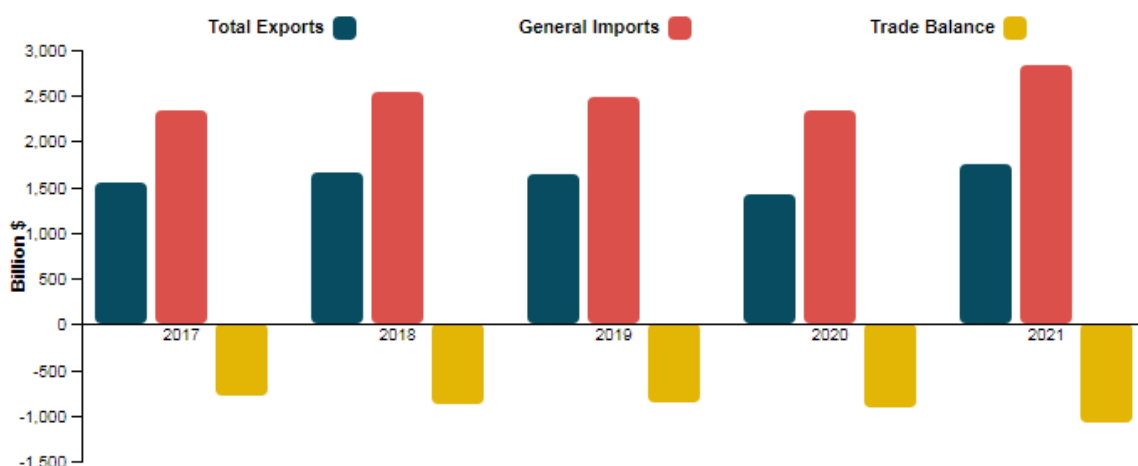


Рис. 2.3. Товарна торгівля США, 2017–2021 рр. У мільярдах доларів.

*Джерело : [30].*

Згідно Рис 2.3. обсяг експорту та імпорту з 2017 до 2021 року мав тенденцію до зросту. І в 2021 році дійшов до 3000 мільярдів доларів(експорт) та до 1800 мільярдів (імпорт). Торговельний баланс сягнув рівня -1000 млрд доларів.

Сполучені Штати Америки мають найбільшу економіку у світі, є найбільшими імпортерами товарів, а також входять до трійки найбільших світових експортерів, Додаток А.

В процесі аналізу Рисуноків у Додатку А можна підсумувати, що США тримає лідируючі позиції в світі вже більше 10 років. При цьому загальний обсяг експорту невідмінно зростає. За останні 10 років (2004-2024 рр) експорт товарів зріс у 3 рази – з 1.18 трильона до 3 трильонів.

Для чіткого розуміння торговельної політики США варто також проаналізувати основних торговельних партнерів країни. Пропоную звернутись до Рис. 2.4., на якому зображено рейтинг найкращих торговельних партнерів Сполучених Штатів у 2022 році.

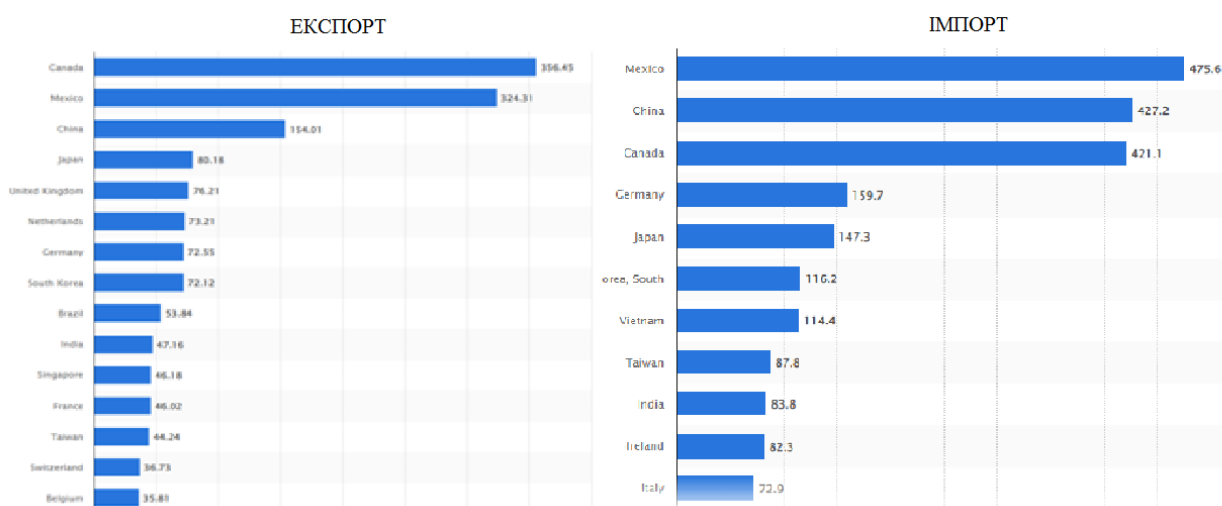


Рис. 2.4. Рейтинг найкращих торговельних партнерів Сполучених Штатів у 2022 році (у мільярдах доларів США)

Джерело :[32].

Згідно даних на Рис.2.4. можемо зробити висновок, що найзначущими партнерами США (експорт) є Канада (356,45 млрд \$), Китай (154,01 млрд \$), Японія (80,18 млрд \$), Велика Британія (76,21 млрд \$) та Нідерланди (71,21 млрд \$); щодо імпорту – Мексика (475,6 млрд \$), Китай (427,2 млрд \$), Канада (421,1 млрд \$), Німеччина (159,7 млрд \$) та Японія (147,3 млрд \$)



Що стосується торговельних відносин із союзниками, ще в 2018 році президент Трамп запровадив двозначні тарифи на імпорт алюмінію та сталі з ключових союзників, включаючи ЄС, Велику Британію, Японію та Південну Корею, заявивши про загрозу національній безпеці. За часів адміністрації Байдена частину цих тарифів епохи Трампа було перетворено на добровільні експортні обмеження та квоти. Інші залишилися на місці. Найближчі торговельні союзники Америки Канада та Мексика також не залишилися нешкодженими. Наприклад, адміністрація Байдена запровадила суворіші правила походження в автомобільному секторі, таким чином уникаючи доступу канадських і мексиканських фірм до виробників автомобілів у США [33].

За секторами економіки та товарами, найбільша частка експорту США припадає хімічні речовини та супуні товари (289,096 млн долларів США), електроніку (285,787 млн долларів США), транспортне обладнання (272,298 млн долларів США) та енергетичні товари (247,473 млн долларів США); імпорту на електронні вироби (572 004 млн долларів США), транспортне обладнання (427,487 долларів США), хімічні речовини та супутні товари (383,576 млн долларів США), мінерали і метали (261,472 млн долларів США). Із іншими секторами економіки та часткою експорту та імпорту що на них припадають можна ознайомитись у Додатку Б.

Загалом, згідно інформації висвітленої у Додатку Б, можна заявити, що загальний експорт та імпорт США зросли у 2021 році. Можна спрогнозувати, що насамперед це може бути пов'язано із відновленням попиту та пропозиції після початкового уповільнення через пандемію COVID-19 та глобального економічного спаду в 2020 році. Однак оскільки імпорт США зростає швидше, ніж експорт, загальний дефіцит торгівлі товарами зріс на 167,9 мільярда доларів (18,4 відсотка) до 1,1 трильйона доларів у 2021 році.

Зміни, які відбуваються в економіці, зокрема, зовнішній торгівлі США, мають великий вплив на розвиток світової економіки і торгівлі. Це можна пояснити членством США і роллю організатора у різних міжнародних регіональних організаціях і форумах, як політичних (основні з них — ООН,

Організація американських держав, НАТО), так і економічних (ВТО, ОЕСР, АТЕС, НАФТА, МВФ, МБРР, Всесвітній банк, МАБР і т.д.), значна частина яких розміщується на території США [34].

Сполучені Штати є учасником 14 угод про вільну торгівлю (ЗВТ), які охоплюють торгівлю з 20 країнами. Однією із останніх угод є укладення та імплементація переглянutoї угоди з Канадою та Мексикою, Угоди США, Мексики та Канади (USMCA), яка набула чинності в липні 2020 року. Були також внесені деякі поправки до ЗВТ із Республіка Корея і Марокко. Що стосується односторонніх преференцій, програма GSP закінчилася в грудні 2020 року і станом на березень 2022 року не була продовжена; поновлення преференцій відповідно до Закону про торговельне партнерство в Карибському басейні (СВТРА) було продовжено до 2030 року. Інші угоди, що стосуються питань торгівлі, були укладені протягом періоду розгляду з Японією, Китаєм і Європейським Союзом, що охоплюють низку продуктів або предметів [35].

Загальний висновок щодо економіки США можна зробити виконавши аналіз основних економічних показників у Додатку В. Бачимо, що загалом у 2023 рік ВВП зріс на 2,5% у річному вимірі, що у півтори ррази вище середнього показника за попередні три роки (1,8%). Наявні дані за останні роки свідчать про позитивну динаміку розвитку економіки США:

- населення збільшилось на 6,6 млн осіб з 2022 до 2023 року;
- показник безробіття впав на 10,2 %;
- споживча впевненість суттєво ідскочила;
- населення з 2020 до 2023 зросло на 10.9 мільйонів осіб;

Також варто порівняти ці показники з показниками найбільш розвинених економік G7, на 2023 рік: Німеччиною. Японією та Канадою, Додаток В. Проаналізувавши таблицю можна із впевненістю заявити, що економіка США показує одні з найкращих результатів із позитивною динамікою. До прикладу: населення США на 256 млн більше ніж у Німеччині, на 215,9 мільйонів більше ніж у Німеччині та 299,6 млн більше ніж в Японії. Показник економічного зростання практично у два рази більший (2,5%), ніж показник вище згаданих

країн: Німеччина (-0,3%), Японія(1,1%), Канада (1,9%). Що свідчить про те, що США займає лідируючі позиції навіть у порівнянні із найрозвинутішими економіками світу.

Висновок згідно інформації розділу наступний: США є однією з найбільших торговельних націй, з обсягом торгівлі понад 7 трильйонів доларів у 2022 році. США залишаються ключовим гравцем у світовій економіці завдяки участі в міжнародних організаціях і форумах. Економічні показники, такі як зростання ВВП та зниження безробіття, свідчать про стабільний розвиток та лідерство у світі.

2.3. Зміни у торговельній політиці США спричинені глобальними викликами сьогодення

США як одна з найбільших та економічно розвинених держав є активним гравцем на міжнародній арені, отож світові тенденції та виклики сьогодення мають значний вплив на зовнішньоторговельну політику країни.

Із найбільших викликів сьогодення варто виділити наступні: торговельний конфлікт між Китаєм та США, вплив коронавірусу, російсько-українська війна тощо.

Торговельний конфлікт між Китаєм та США розпочався на початку 2017 року і триває досьогодні, Додаток В. Зміни ситуації та вплив рішень урядів можна прослідкувати шляхом співставлення ситуації політичної із реальними показниками обсягів торгівлі на кожен рік, Рис 2.5.

Співставивши дані Рис 2.5. та Додатку Г, бачимо, що до 2017 року обсяги торгівлі між США та Китаєм були приблизно одного рівня. З 2019 року бачимо різкий спад, ймовірно спричинений запровадженням у липні 2018 року адміністрацією Трампа 25-відсоткового мита на китайські товари вартістю 34 мільярди доларів США, поклавши початок торговій війні. Протягом наступних років відбулося кілька раундів додаткових мит і заходів у відповідь, що

прослідковується як менший обсяг торгівлі у 2019 та 2020 р у порівнянні із попередніми роками.



## 2.5. Торгівля товарами всередині та поза межами ЄС, 2022 р. (імпорт плюс експорт, % від загальної торгівлі)

*Джерело: [36].*

Із 2021 року, бачимо ріст обсягів торгівлі, що можна пояснити досягненням чинної угоди про відновлення торговельних відносин, які були під загрозою. Початкова торгова угода, відома як Угода першого етапу, вимагала від Китаю збільшити закупівлі певних товарів і послуг США на загальну суму 200 мільярдів доларів США до кінця 2021 року. Тим не менш, до грудня 2021 року цифри показали, що Китай досяг лише 57 відсотків своєї прихильності.

У 2023 році бачимо спад торгівлі, що можна пояснити загостренням політичної ситуації після початку російсько-української війни у 2022. Того року уряд Байдена наклав санкції на кілька китайських компаній. У відповідь Китай нещодавно вжив кілька контрзаходів у відповідь на санкції США, включаючи контроль над експортом галію та германію, двох матеріалів, які використовуються в комп'ютерних мікросхемах та інших продуктах.

Загалом торговельний конфлікт між Китаєм та Сполученими Штатами Америки сьогодні суттєво впливає на економіки обох країн та має відбиття на глобальному економічному ландшафті. Економічні наслідки цього конфлікту виявляються через кілька ключових аспектів:

- Впровадження тарифів, квот та інших торговельних обмежень призводить до обмеження міжнародної торгівлі, зменшення обсягів експорту та імпорту. Це може суттєво вплинути на доходи підприємств та рівень зайнятості в обох країнах, а також призвести до зниження загального економічного зростання.

- Торговельний конфлікт призводить до зміни цін на сировину та товари, що використовуються в виробництві. Введення тарифів на імпорт підвищує вартість виробництва та цін на кінцеві товари для споживачів. Це може вплинути на купівельну спроможність населення та змінити споживчу поведінку.

- Торговельний конфлікт створює невизначеність для бізнесу та інвесторів. Невпевненість у майбутньому регулювання торговельних відносин може призвести до відкладення інвестиційних рішень, що вплине на розвиток інфраструктури, нових проєктів та створення робочих місць.

- Торговельний конфлікт має також вплив на глобальні економічні відносини. Напруга між двома економічними величинами може спричинити ланцюжкову реакцію та вплинути на інші країни, що підтримують економічні зв'язки з Китаєм та США. Такий вплив може мати негативний вплив на стабільність світової економічної системи.

- Торговельний конфлікт може спричинити погіршення відносин між країнами та вплинути на їхню співпрацю в інших сферах, таких як політика безпеки, кліматичні угоди та міжнародні організації. Негативний вплив на міжнародний діалог може призвести до зменшення співпраці та обмеження можливостей для рішення глобальних проблем.

- Торговельний конфлікт може спричинити зростання політичної поляризації в обох країнах. Сприйняття торговельної війни як важливого елемента національної стратегії може призвести до загострення політичних дискусій та розділів в суспільстві.

- Торговельний конфлікт може вплинути на внутрішню політику обох країн. Надходження негативних економічних наслідків може спричинити

зростання незадоволеності серед населення, що може відобразитися на політичних виборах та призвести до зміни влади або політичних пріоритетів.

- Торговельний конфлікт може створити перешкоди для міжнародної співпраці та розробки глобальних регуляторних механізмів. Важливі міжнародні питання, такі як зміна клімату чи боротьба зі світовими викликами, можуть постраждати через зосередження уваги на торговельних суперечках [37].

Наступним потрясінням для економіки США стала пандемія викликана вірусом COVID-19. Економічний вплив пандемії на економіку США був дуже руйнівним, негативно вплинув на фінансові ринки, зайнятість, судноплавство, подорожі та інші галузі. Наслідки можна пояснити не лише втручанням уряду для стримування вірусу (зокрема на федеральному рівні та рівні штату), а й поведінкою споживачів і бізнесу, спрямованими на зменшення впливу та поширення вірусу. Загальні економічні витрати можна оцінити проаналізувавши дані на Рис.2.6.

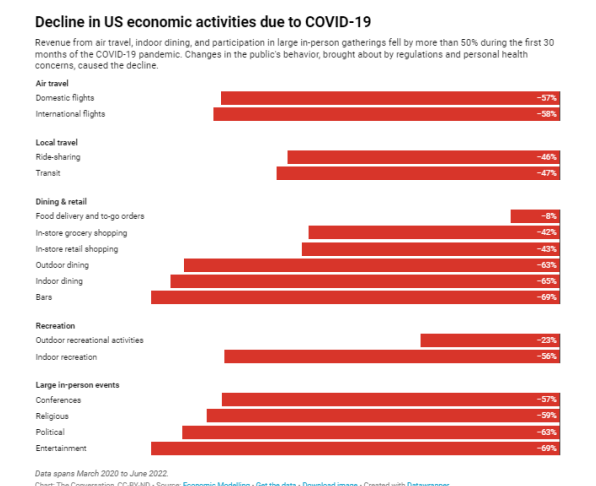
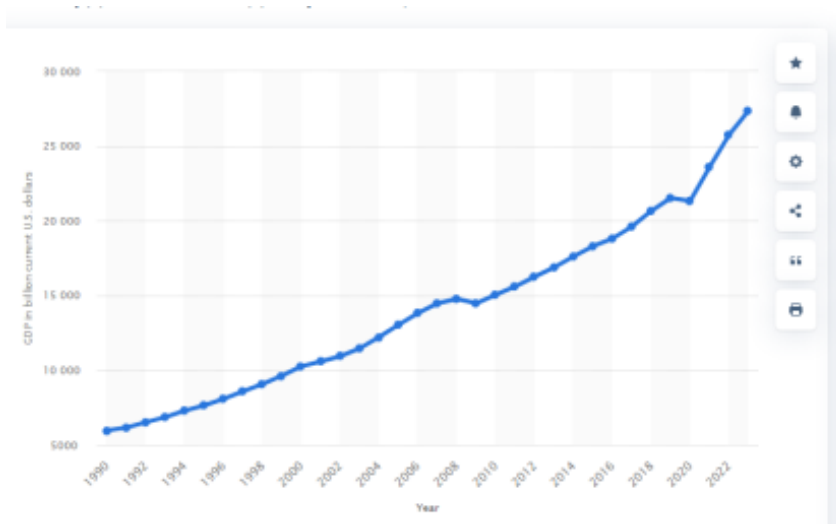


Рис 2.6. Зниження економічної діяльності США через COVID-19

Джерело :[38].

Згідно Рис 2.6. бачимо беспрецедентні втрати у всіх сферах економіки.

Також пропоную подивитись на тенденцію зміни ВВП, Рис 2.7.



## 2.7. ВВП США з 1990 по 2023 рр.

Джерело: [39].

Згідно Рис 2.7. у 2020 році реальний ВВП скоротився на 3,5%, що стало першим скороченням після фінансової кризи 2008 року.

Наступним показником, що може мати суттєвий вплив на зовнішньоторговельну політику США є вплив від наслідків глобального потепління та стихійних лих, Рис. 2.8.

Згідно з даними на рисунку Рис. 2.8., можна зробити висновок, що загальні втрати, пов'язані з кліматичними катастрофами, зросли за останні два десятиліття.

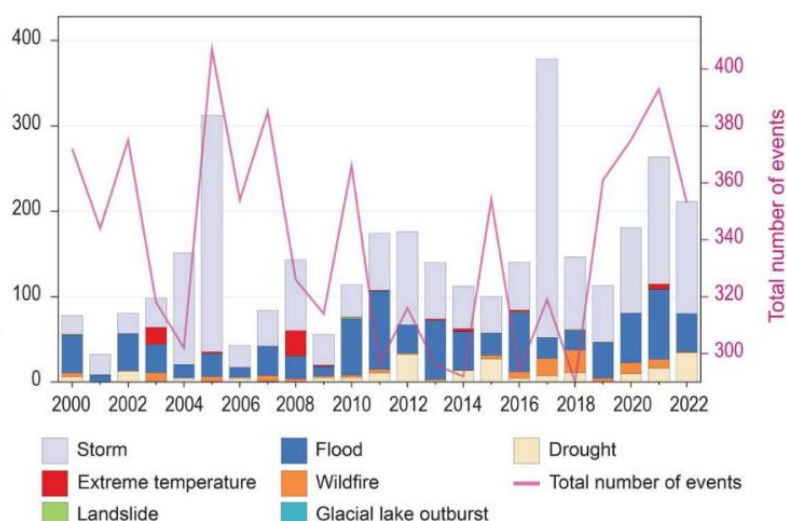


Рис. 2.8. Кліматичні катастрофи та спричинені ними економічні збитки

Джерело: [40].

Ріст кліматичних катастроф відбувається разом із збільшенням різноманітності типів кліматичних подій, що призводять до катастроф, таких як посухи, лісові пожежі та повені, а також інтермітентних сплесків пов'язаних з штормами. Хоча існує незначна кореляція між збитками та загальною кількістю катастроф, вона може бути пояснена підвищенням тяжкості катастрофи, збільшенням вартості активів, різницями у звітах або комбінацією цих факторів [73].

Не зважаючи на те що дослідження, що доказувалиб вплив зміни клімату за межами США з прямим впливом на торгівлю та інвестиційні інтереси США, є рідкісними, аналізи свідчать про кілька ризиків, яким піддадуться закордонні інвестиції та торгівля США, наприклад зниження вартості активів, більший ризик непогашення кредиту, стримування для нових інвестицій і наслідків для торгівлі. Наприклад, уразливі країни стикаються з тривалими економічними руйнуваннями через катастрофи, пов'язані з кліматом, включаючи втрату доходів і споживання, а також вищий ризик дефолту державного боргу [41].

Згідно з дослідженням Swiss Re Institute, « підвищення глобальної температури на  $3,6^{\circ}$ – $5,76^{\circ}$ F ( $2,0^{\circ}$ – $3,2^{\circ}$ C) призведе до зниження ВВП у середині століття в США, Канаді та Великобританії на 6%–9 % порівняно зі зростанням без зміни клімату" [42].

Глобальна реакція на зміну клімату, включаючи політичні рішення та реакцію ринку, створює як ризики, так і можливості для економічних інтересів США. Деякі країни здійснюють перехід до економік з низьким рівнем викидів, що відкриває ризики, такі як втрата робочих місць, звільнення активів та підвищення цін на енергоресурси. Реакція адаптації, спрямована на обмеження розвитку в районах, що піддаються ризику, також може обмежити можливості для інвесторів з США або залишити їхні активи незахищеними.

Глобальний перехід, який включає збільшення глобального фінансування для пом'якшення наслідків та адаптації, також створює інноваційні, торгові та інвестиційні можливості для компаній США. Ці можливості включають



інновації та інвестиції в низьковуглецеві технології, транспорт і інфраструктуру, технології адаптації у різних секторах, стійкі ланцюги поставок та кліматичні послуги [43].

Щодо проблем викликаних війною, що розпочала росія. Оскільки росія є великим виробником нафти та природного газу, геополітичні конфлікти призводять до підвищення цін на енергоресурси. Сполучені Штати імпортують відносно мало безпосередньо з росії, але рецесія, спричинена війною, має руйнівні наслідки, тимчасово підвищуючи ціни на сировину та кінцеві товари, як це відчуває більшість країн світу, включаючи Сполучені Штати. Висока інфляція та глобальні заворушення також лякають американських споживачів і змушують їх скоротити витрати та іншу економічну діяльність. Центральні банки також заявили, що геополітичні ризики можуть підвищити світові ціни на енергоносії або посилити глобальний дефіцит пропозиції, а також поставити під загрозу перспективи зростання [44].

Нафта може бути основною проблемою, в огляді наслідків російсько-української війни; однак це не єдина проблема. Україна також є значним виробником урану, титану, залізної руди, сталі та аміаку та основним джерелом орних полів. Вторинення в Україну призводить до підвищення світових цін на продовольство. На росію та Україну разом припадає близько 30 відсотків світового експорту пшениці, тільки Україна експортує понад 15 відсотків кукурудзи в усьому світі, а багато пшеничних і кукурудзяних полів України знаходяться поблизу російського кордону. Підвищення цін на газ і добрива, а також посуха і несприятлива погода в деяких регіонах призвели до зростання світових цін на пшеницю та інші товари. Вторгнення росії в Україну та безпрецедентні санкції, запроваджені Сполученими Штатами та їхніми західними союзниками, шокували світову економіку та фінансові ринки. Вони також перенаправили ланцюжки поставок життєво важливих продуктів харчування, енергії та промислових товарів на тлі зростаючої глобальної інфляції та спричинили більшу волатильність на фондовому ринку. Сполучені Штати також зіткнулися з цією кризою. Підвищення цін на газ на АЗС і

зростання вартості енергії викликали незадоволення споживачів у Сполучених Штатах, оскільки ціни зростають, а економічне зростання заповільнюється [45].

Ширше ознайомитись із проблемами викликаними російською агресією та причинами їх виникнення пропоную ознайомитись у Додатку Д, серед них: зростання цін на енергоносії та нафту, проблеми ланцюга поставок для фермерів і зростання цін на продукти харчування, обмеження на подорожі та підвищення вартості квитків на літак, різке підвищення процентної ставки федеральним резервом, збільшення витрат на оборону, збої в ланцюгах постачання тощо.

Отже, бачимо що все в торговельній політиці країни має причинно-наслідковий зв'язок та загалом пов'язане. Навіть країни з потужною економікою страждають від впливу світових викликів. І саме якісно побудована торговельна політика може ці впливи нейтралізувати без суттєвих збитків.

## РОЗДІЛ III

### ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ США

#### 3.1. Проблеми розвитку торговельної політики США

Протягом останніх років міжнародна політична економіка зазнала змін, які можуть виявитися шкідливими для інтересів США. Спільні наслідки виходу Сполучених Штатів із Транс-Тихоокеанського партнерства, Угода про всеосяжне та прогресивне партнерство для Транс-Тихоокеанського регіону без участі США та набуття чинності Європейсько-японського економічного партнерства створюють ризик менш вигідних умов для участі у ланцюжках постачання для сільського господарства та виробничих інтересів США. Ці регіональні угоди також встановлюють стандарти для цифрової економіки без участі Сполучених Штатів. Потенційний вплив особливо відчутний для менших фірм, які потребують експортних ринків для зростання. Поширення відмінних від багатосторонніх торговельних угод без участі США, в поєднанні з безвідповідальним застосуванням мит та паралізом Апеляційного органу ЗТО з питань вирішення спорів без пропозицій щодо реформ, є шкідливим для інтересів США.

Протягом останніх двадцяти років Китай вибув як провідний торговельний партнер більшості країн. Нещодавно було підписано Регіональну вигідну економічну партнерство (RCEP), що об'єднало десять країн Асоціації країн Південно-Східної Азії (АСЕАН) разом з Китаєм, Японією, Південною Кореєю, Австралією та Новою Зеландією. Цей крок до ближчої економічної інтеграції шляхом зниження мит та створення єдиних правил походження для країн, що складають 29% світового ВВП, ймовірно, буде мати вплив на ланцюжки постачання, що негативно впливає на фермерів та виробників США з часом. Крім того, договір може лише сприяти зростаючій домінуванню Китаю в Азіатсько-тихоокеанському регіоні, оскільки Сполучені Штати не змогли

відповідати своїм оборонним зобов'язанням належним економічним присутнім, щоб забезпечити союзників та партнерів у регіоні. Поки Китай продовжує розвивати існуючу економічну взаємозалежність в Азіатсько-тихоокеанському регіоні через договір та Ініціативу "Один пояс, один шлях", управління з питань торгівлі Сполучених Штатів під керівництвом адміністрації Байдена має координуватися з іншими відповідними агентствами виконавчої влади у розробці та впровадженні послідовної стратегічної відповіді [46].

З середини 1970-х років Сполучені Штати відчувають щорічний дефіцит поточного рахунку. У 2023 році Сполучені Штати мали світовий дефіцит торгівлі товарами та послугами в розмірі 773 мільярди доларів. Торговельний дефіцит США збільшився до 74,6 мільярда доларів у квітні 2024 року, що є найбільшим показником з жовтня 2022 року з переглянутого у бік зменшення 68,6 мільярда доларів у березні та нижче прогнозованого розриву в 76,1 мільярда доларів [47].

Через постійний торговий дефіцит США накопичує борг, що може мати низку негативних наслідків. Перша проблема - доцільність запозичень для фінансування імпорту, проблемою є використання коштів для поточного споживання. Якщо споживачі, бізнес і уряд США позичають для фінансування нових технологій, обладнання чи інших продуктів, що підвищують продуктивність, позики призводять до дефіциту та можуть бути виплачені, оскільки очікується, що такі інвестиції призведуть до більш високого довгострокового економічного зростання. Однак запозичення для фінансування споживчих покупок (наприклад, одягу, побутової електроніки) переносить погашення майбутнім поколінням без інвестицій, щоб підвищити здатність фінансувати ці виплати. Деякі економісти також попереджають, що за певних обставин зростання торговельного дефіциту США може спровокувати значне та раптове падіння вартості долара, що загрожує фінансовим потрясінням у Сполучених Штатах та за кордоном. Наприклад, іноземці можуть втратити віру в здатність США погасити свій борг або перестати вважати Сполучені Штати оптимальним місцем для інвестування [48].

Наступна проблема є той факт, що спроба скоротити дефіцит торговельного балансу США без усунення основних макроекономічних дисбалансів може негативно вплинути на економіку, включаючи зниження економічного зростання, і мало вплинути на торговий баланс у довгостроковій перспективі. Дефіцит поточного рахунку можна було б зменшити за рахунок збільшення внутрішніх заощаджень (тобто, скорочення внутрішнього споживання та дефіциту державного бюджету) або скорочення іноземних інвестицій (тобто, скорочення запозичень з-за кордону). Іншим засобом є переналаштування обмінних курсів через знецінення долара або забезпечення того, що інші країни не втручаються в ринок з метою штучного знецінення своїх валют. Торговельна політика, як правило, не розглядається як найефективніший політичний інструмент для впливу на загальний торговий баланс [49].

Команда Байдена за роки правління намагалась відновити лідерство США, яке так сильно підірвалося за роки правління Трампа. Ці зусилля включають торговельну політику торгового представника США Кетрін Тай, орієнтовану на працівників, підхід радника з національної безпеки Джейка Саллівана « маленькі двори, високі паркани » щодо контролю за торгівлею технологіями з Китаєм і стратегію підтримки друзів міністра фінансів Джанет Єллен для залучення союзників до ланцюга постачання чистої енергії. Усі вони представляють собою серйозні зусилля з побудови торгової політики для більш складного світу. Але адміністрація Байдена стикається із протиріччями між цими різними підходами.

До прикладу, пропозиція японської компанії Nippon Steel на суму 14,1 мільярда доларів США на покупку US Steel. Японія є критично важливим союзником і блокування придбання виглядає абсолютно невиправданим. Компанія намагається відповідати новим вимогам ЄС, які віддають перевагу чистішій сталі, а не продукції, виробленій з брудними викидами вуглецю; нові інвестиції Nippon Steel могли б допомогти зробити Сполучені Штати світовим лідером. Але Байден виступив проти придбання з «орієнтованих на працівників

міркувань», профспілка United Steelworkers виступає проти угоди, а сенатор Шеррод Браун (D-OH), який веде жорстку боротьбу за переобрання в правому штаті, каже, що угода послабила б правозастосування торгівлі.

Або ж ситуація із сонячними панелями із Китаю, на імпорт яких адміністрація Обами і Трампа встановили мита. Адміністрація ж Байдена зупинила стягнення нових мит на імпорт сонячних панелей з Південно-Східної Азії до червня. Це зроблено з метою зниження ціни на сонячні панелі та підтримки більш широкого їх поширення серед американців. Хоча ці панелі сприяють економікам союзників США та сприяють переходу до чистої енергії, вони також конкурують з американськими виробниками, що може призвести до втрат робочих місць у цьому секторі. Деякі сенатори, зокрема Шеррод Браун, висловлюють обурення і закликають встановити мита на імпорт, а це може мати підтримку президента.

Усі ці сценарії можна розглядати як неминучі конфлікти, які виникають під час спроб розробити нову торговельну політику для складного світу. В епоху вільної торгівлі Сполучені Штати прийняли політично непопулярні рішення зняти імпорتنі бар'єри в таких секторах, як текстиль і одяг, і часто виконували важкі рішення, прийняті нині кастрованими групами з вирішення суперечок Світової організації торгівлі. Один із найбільших викликів для торговельної політики США сьогодні полягає в тому, щоб визнати ці компроміси та знайти послідовні підходи до вирішення протиріч [50].

Також, явно прослідковується акцент США на захист національних інтересів та внутрішніх ринків, а також на зміну пріоритетів у зовнішньоекономічній політиці, негативний вплив чого вже прослідковується у відносинах з іншими країнами і міжнародних зовнішньоторговельних відносинах загалом.

Одним із основних гравців СОТ, показником проблем у зовнішньоторговельній політиці може бути 13-та міністерська конференція СОТ (MC13), що відбулася в Абу-Дабі в лютому минулого року і виявилася абсолютно невдалою. Після десятиліть, як провідний у світі захисник більших

амбіцій у COT, США приєдналися до групи країн, які перешкоджають результатам і працюють над послабленням правил COT. Наприклад, адміністрація Байдена скасувала підтримку США щодо ключових пропозицій щодо цифрової торгівлі перед MC13, стверджуючи, що іноземні уряди повинні мати «політичний простір» для регулювання американських компаній на свій розсуд. Адміністрація також змінила давню політику США, підтримавши відмову від прав інтелектуальної власності згідно з Угодою ТРІПС щодо вакцин проти COVID. Ці відміни приголомшили союзників США і призвели до спаду амбіцій у COT [51].

Без багатостороннього прогресу у COT все більше країн намагаються укласти угоди про вільну торгівлю (ЗВТ). І ця остання тенденція не дивна, враховуючи вакуум, який залишився після занепаду COT та перебоїв в торгівлі через COVID-19 і війну росії в Україні. Адміністрація Байдена підтримала цю нову еру, вбачаючи в ній момент для реінвестування у виробництво США та кращої протидії економічному впливові Китаю. Однак відбувся зворотний удар і кількість протиріч та проблем, що виникли через таку політику невпинно зростає.

До прикладу, значні зусилля адміністрації Байдена в Азії заповнити вакуум, що утворився після відмови від того, що зараз називається Всеохоплюючим і прогресивним транстихоокеанським партнерством (СРТРР), не вдалися; справжньою проблемою для Сполучених Штатів стало встановлення основної угоди про торгівлю, яка б уникала значного відставання від подібних положень у ЗВТ, таких як Угода США, Мексики та Канади (USMCA) або СРТРР; відмова адміністрації від переговорів ІРЕФ і COT є надмірною реакцією і матиме значні наслідки для одного з найбільших експортних секторів Сполучених Штатів; не дивлячись, на те, що на торговельно-комерційному фронті напрям двосторонніх відносин із Індією також позитивний, переговори з Індією про ЗВТ наразі не мають істотних зрушень, хоча роль Індії в альянсах для протидії Китаю є передбачувана тощо [52].

Замість того, щоб розглядати відкритість торгівлі як джерело сили, американський політичний істеблішмент тепер розглядає торгівлю як джерело потенційної слабкості. Спираючись на хибне переконання, що «Америка на першому місці» поверне країні гегемонію, нинішній підхід Вашингтона до торгівлі ризикує послабити вплив США за кордоном і поставити американців у невідгідне становище вдома [53].

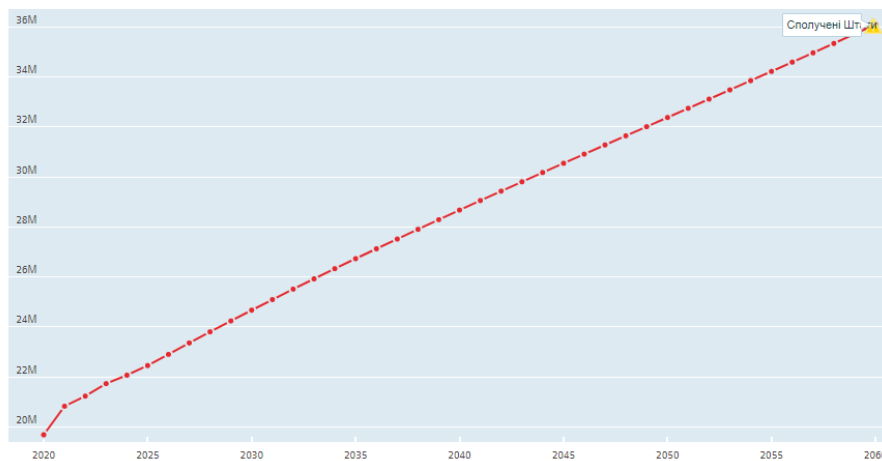
Отож, бачимо суттєві зміни в торговельній політиці США. Адміністрація Байдена стикається з протиріччями між різними підходами до торговельної стратегії, що може призвести до складнощів у взаємодії зі світовими партнерами та союзниками. Зростаючий торговельний дефіцит та відмова від участі у деяких багатосторонніх угодах підвищують ризик для підприємств США, які залежать від міжнародних ринків. Зміни в підходах до торговельної політики також можуть призвести до конфліктів зі світовими партнерами і негативно позначитися на глобальній економічній стабільності. Таким чином, для досягнення успішних результатів у торговельних відносинах необхідно знаходити баланс між захистом внутрішніх інтересів та сприянням міжнародній торгівлі і співпраці.

### 3.2. Перспективи розвитку торговельної політики США

Як було зазначено у попередніх розділах, торговельна політика ЄС має ряд проблемних моментів. У Додатку Е узагальнено основні: глобальні виклики у ланцюгах постачання, захист національної безпеки, соціальна нерівність та потреба у справедливій торгівлі, геополітичні ризики та глобальні кризи тощо та запропоновано шляхи їх рішення. Нариклад: проблема необхідності захисту прав парцівників. Соціальна нерівність та порушення трудових прав вимагають більшої уваги у контексті глобальної торгівлі. США варто зосередитись на впровадженні трудових стандартів у торговельні угоди, що забезпечує справедливі умови праці та сприяє створенню якісних робочих місць всередині країни. Це також допоможе зміцнити економічну стабільність та соціальну справедливість.



Не зважаючи на наявні проблеми, США були і залишаються глобальною економічною силою та лідером у сфері сталого зростання. Останні довгострокові прогнози ОЕСР показують, що реальний ВВП у США матиме тенденцію виключно до росту, Рис.3.1. Що вказує на хороші перспективи розвитку країни.



**Рис. 3.1. Перспективи росту ВВП США**

*Джерело: [54].*

Рис. 3.1. свідчить, що ВВП ймовірно зростатиме на 8% кожні 5 років (сукупний річний темп зростання) протягом наступних 40 років.

Перспективи розвитку торговельної політики США, представлені в "The President's 2024 Trade Policy Agenda and 2023 Annual Report", включають кілька ключових аспектів:

1. **Зміцнення економічних зв'язків:** Звіт наголошує на важливості розширення торговельних угод та покращення доступу до міжнародних ринків. Це включає укладання нових угод та модернізацію існуючих, що сприяє зменшенню торговельних бар'єрів та зміцненню економічних зв'язків між країнами. Наприклад, США планують укласти угоди, що стимулюють торгівлю, інвестиції та економічне зростання, забезпечуючи справедливий доступ до ринків для американських товарів та послуг.

2. **Сталий розвиток:** Торговельна політика США зосереджена на врахуванні екологічних стандартів, прав працівників та інших соціальних аспектів. Це допомагає створити умови для довготривалого та екологічно

стійкого розвитку. Документ підкреслює, що "США прагнуть забезпечити, щоб торговельна політика сприяла сталому розвитку, включаючи збереження навколишнього середовища та захист прав працівників".

3. Підтримка інновацій та конкурентоспроможності: Звіт підкреслює важливість інвестування в наукові дослідження та розвиток для підтримки інновацій. Крім того, особлива увага приділяється підтримці малого та середнього бізнесу, забезпеченню рівного доступу до міжнародних ринків для американських компаній. Наприклад, у звіті зазначено: "Ми продовжимо інвестувати в інновації, щоб забезпечити, що американські компанії залишаються конкурентоспроможними на світовій арені".

Адаптація до глобальних викликів: Торговельна політика США прагне бути гнучкою та здатною адаптуватися до глобальних економічних змін, включаючи політичні нестабільності та економічні коливання. США працюють над посиленням співпраці з міжнародними партнерами, гармонізацією регуляторних стандартів та зменшенням бар'єрів для торгівлі [55].

Таким чином, перспективи розвитку торговельної політики США зосереджені на розширенні міжнародних економічних зв'язків, сприянні сталому розвитку, підтримці інновацій та конкурентоспроможності, а також на адаптації до глобальних викликів. Ці напрями є критично важливими для забезпечення сталого економічного росту та підвищення життєвого рівня громадян.

Зі слів посла Кетрін Тай, «головна мета успішної зовнішньоторговельної політики - створити нові та інноваційні торгові домовленості з союзниками та партнерами, підтримувати існуючі та залучити більше різноманітних голосів до столу, щоб стимулювати інклюзивне економічне зростання для більшої кількості людей у всьому нашому суспільстві» [56].

Торговельні відносини, на які США варто звернути особливу увагу:

- Торговельна ініціатива США та Тайваню 21 століття: у червні 2023 року Сполучені Штати та Тайвань під егідою Американського інституту в Тайвані (АІТ) та Тайбейського економічного та культурного представництва в

Сполучених Штатах (TECRO) підписали першу угоду в рамках Ініціативи, яка включає високоякісні зобов'язання та економічно значущі результати в низці сфер. Сполучені Штати і Тайвань під егідою AIT і TECRO продовжать переговори щодо другої угоди, яка охоплюватиме інші економічно важливі сфери [57].

- Стратегічне торговельно-інвестиційне партнерство між США та Кенією: після початку переговорів у липні 2022 року Сполучені Штати та Кенія продовжують обговорення зобов'язань високого стандарту в широкому діапазоні сфер з метою збільшення інвестицій; сприяння сталому та інклюзивному економічному зростанню; приносячи користь працівникам, споживачам і підприємствам (включаючи мікро-, малі та середні підприємства; і підтримуючи регіональну економічну інтеграцію Африки [58].

- Індійсько-Тихоокеанська економічна основа для процвітання : Сполучені Штати досягли з партнерами значного прогресу в кількох розділах торговельної основи. USTR повністю відданий продовженню цієї роботи, щоб просувати наше спільне бачення угоди високого стандарту в рамках Торгової основи [59].

- Американське партнерство заради економічного процвітання: Сполучені Штати співпрацюють з іншими членами-засновниками, щоб посилити економічне співробітництво в нашій півкулі та стимулювати інклюзивне, орієнтоване на людей економічне зростання. Спираючись на саміт лідерів Американського партнерства в листопаді 2023 року, USTR тісно співпрацює з партнерами, щоб створити Раду з торгівлі та конкурентоспроможності, яка збиратиметься регулярно для виконання вказівок щодо питань торгівлі в Декларації Східної кімнати Партнерство лідерів Америки [60].

Ці напрямки співпраці є актуальними і стратегічно важливими, адже вони сприяють зміцненню геополітичних позицій США, розширюючи торгові відносини з Тайванем, Кенією, країнами Індо-Тихоокеанського регіону та іншими партнерами Американського партнерства в Латинській Америці.

Наступним вагомим фактором є економічних вигоди, такі як збільшення інвестицій, покращення умов праці і сприяння малому та середньому бізнесу. Це сприяє сталому та інклюзивному економічному зростанню. Третя причина - підвищення міжнародного престижу США через укладення угод із сучасними економіками, що сприяє обміну технологіями та інноваціями. Такий підхід покращує конкурентоспроможність та сприяє зміцненню глобальної економічної стабільності та співпраці.

Можна зробити висновок, що торговельна політика США не дивлячись на свою потужність і високе місце у світі, має певні нюанси, які варто допрацьовувати і розвивати відповідно світовим викликам, часу і його вимогам.

### 3.3. Торговельні відносини США-Україна

Історія торговельних відносин між США та Україною розпочалась із 25 грудня 1991 року, коли США визнали Україну як незалежну державу. Дипломатичні відносини між двома країнами було встановлено 3 січня 1992 р. Із часу відновлення незалежності України США надають практичне сприяння її утвердженню як сучасної демократичної й економічно розвиненої європейської держави [61].

Економічна співпраця між країнами є необхідним елементом розвитку світогосподарської системи, адже дає змогу отримувати вигоду обом сторонам. Для України торговельно-економічне співробітництво зі США, яка є з найбільшою економікою світу, становить значний інтерес, особливо в умовах російської агресії, що вимагає геополітичних змін в економічній співпраці. Тож економічні контакти із США, окрім економічної вигоди, створюють позитивний імідж для української економіки, який свідчить про надійність України як торговельного й економічного партнера [62].

Сполучені Штати підтримують Україну на шляху розвитку до становлення сучасної демократичної держави з ринковою економікою. Політика США зосереджена на реалізації та зміцненні демократичної та незалежної

України, більш тісно інтегрованої в Європу та євроатлантичні структури. Хартія про стратегічне партнерство між США та Україною підкреслює важливість двосторонніх відносин і окреслює посилення співпраці у сферах оборони, безпеки, економіки та торгівлі, енергетичної безпеки, демократії та культурних обмінів. Вона також наголошує на незмінній прихильності Сполучених Штатів підтримувати посилення взаємодії між Організацією Північноатлантичного договору (НАТО) та Україною [63].

США та Україна мають двосторонній інвестиційний договір. Експорт США в Україну включає вугілля, машини, транспортні засоби, сільськогосподарську продукцію, рибу та морепродукти та літаки. Імпорт США з України включає залізо та сталь, неорганічні хімікати, нафту, вироби із заліза та сталі, літаки та сільськогосподарську продукцію. Українсько-американська рада з торгівлі та інвестицій була створена відповідно до угоди між країнами про торговельне та інвестиційне співробітництво та працює над розширенням комерційних та інвестиційних можливостей шляхом виявлення та усунення перешкод для двосторонньої торгівлі та інвестиційних потоків [64].

Після вторгнення росії на територію України, США стали одним із найбільших союзників на шляху боротьби з загарбником. Військова підтримка України США стала відповіддю сильної провідної нації на неспровоковану агресію росії проти сусіда, яка загрожує європейському та світовому порядку безпеки.

З початку широкомасштабного вторгнення в лютому 2022 року обсяг військової допомоги США Україні за наступні півтора роки перевищив 44 мільярди доларів. Ця допомога включає: засоби протиповітряної оборони, засоби боротьби з пожежами, засоби наземного маневру, літальні апарати та безпілотні літальні системи, протитанкова та стрілецька зброя тощо. Хоча ця цифра виглядає лякаючою, вона становить менше 0,5 відсотка оборонного бюджету США на 2023 рік [65].

Допомога Україні для США не є економічними збитками для держави. Навпаки така допомога сприяє розвитку економіки США, забезпечує роботу для

американців, розвиток фірм по виготовленню зброї тощо. Виробники боєприпасів і ракет для ракетних систем залпового вогню, високомобільних автоматизованих систем, які запускають ракети класу «земля-земля» з точним націлюванням, зараз переживають етап форсованого розвитку і прибутків. Наприклад, підрозділ General Dynamics Corp., General Dynamics Combat Systems, який виробляє критично важливу техніку, таку як бронетехніка та артилерія, збільшив свої доходи майже на 25% порівняно з попереднім роком. Компанія планує збільшити виробництво окремих боєприпасів у сім разів. А компанія RTX, виробник ракет AIM-120 AMRAAM — вдосконалених ракет класу «повітря-повітря» середньої дальності, ефективних за межами видимості — отримала нові замовлення на понад 3 мільярди доларів з лютого 2022 року. Продажі зброї цього року також зросли на 6% на компанії Northrop Grumman, яка виробляє ракети для HIMARS і РСЗВ M270 [66].

Попри нинішній стратегічний характер відносин США та України, показники взаємної торгівлі товарами не є значними. Це пов'язано не стільки з географічною віддаленістю і дорогою логістикою, як зі складним доступом на ринок США, дорожнечою американської продукції та обмеженою здатністю України запропонувати товари, що мають попит [67].

За останні два роки обсяги торгівлі товарами прогнозовано впали. Імпорт зі США в проміжку між довоєнним 2021 і 2023 роком скоротився в натуральному вираженні на 72%, тоді як у грошовому – лише на 14%. Український експорт же впав на 70-85%, що багато в чому пов'язано з логістичними труднощами й заблокованими портами.

Структуру експорту між США та Україною пропонуємо розглянути згідно інформації у Додатку Є.

Згідно Додатку Є у структурі імпорту обох країн переважає торгівля чавуном, машинами, сільськогосподарською продукцією, рудами тощо. Варто відзначити що багато показників експорту скоротились за описаний вище проміжок часу. Основним фактором, який обумовив скорочення двостороннього торгово-економічного співробітництва, стало широкомасштабне військове

вторгнення росії в Україну, захоплення агресором частини території України та знищення низки інфраструктурних об'єктів та виробничих потужностей. Дії військового флоту росії в Чорному та Азовському морях ускладнили постачання українських товарів морським шляхом, що також негативно позначилося на обсягах експорту вітчизняної продукції.

Підсумовуючи, торговельні відносини між США та Україною мають стратегічне значення для обох країн. Попри важливість стратегічного партнерства, обсяги двосторонньої торгівлі залишаються невеликими через російську агресію. Зниження обсягів торгівлі за останні два роки обумовлене військовими діями, заблокованими портами та знищенням інфраструктури. Загалом США та Україна мають потенціал для поглиблення торговельних відносин, що вимагає подолання існуючих бар'єрів та сприяння подальшій економічній співпраці.

## ВИСНОВКИ

1. Виявлено, що зовнішньоторговельна політика спрямована на вирішення низки питань, пов'язаних з імпортом та експортом до іноземних країн, таких як співпраця із країнами-партнерами, робочі місця, тарифи тощо. Під зовнішньоторговельною політикою розуміються адміністративні, політичні, економічні та інші заходи держави, які впливають на зовнішню торгівлю. Сфера зовнішньоторговельної політики, як будь-яка область соціально-економічних відносин, постійно розширюється і сьогодні охоплює обмін технологіями, інформацією та знаннями, інвестиційне співробітництво, валютну політику тощо. В загальному, вона має значний вплив на міжнародну економіку та на фінансові ринки, що в свою чергу, впливає на обмінні курси, доступність товарів і ціни, серед багатьох інших економічних факторів.

2. На основі проведеного аналізу наукових праць систематизовано основні інструменти та методи торговельної політики держави. Виявлено, що існують два основні напрямки зовнішньоторговельної політики – політика вільної торгівлі (лібералізація) та протекціонізм. Загалом торговельна політика охоплює всі інструменти, які уряди можуть використовувати для заохочення або обмеження імпорту та експорту. Вони можуть мати форму тарифів, квот та добровільних експортних обмежень.

3. На основі проведеного аналізу наукових праць визначено роль торговельної політики в системі сучасних міжнародних економічних відносин, а саме: сприяння спеціалізації країн у виробництві товарів і послуг, які відповідають їхнім порівняльним перевагам, допомога експортерам у вивезенні своєї продукції, обмеження імпорту для захисту внутрішнього ринку від іноземної конкуренції тощо.

4. Проаналізовано теоретико-методичні основи дослідження зовнішньоторговельної політики держави. Серед яких класичні, неокласичні та нові економічні теорії та наступні методичні підходи : емпіричні дослідження, порівняльний аналіз, документальний аналіз, науковий підхід Кейс-стаді.



5. Визначено особливості розвитку зовнішньоторговельної політики США на сучасному етапі. Проаналізовано історичний шлях становлення сучасної торговельної політики США. Визначено, що зовнішньоторговельна політика США все більше еволюціонує від протекціонізму до більш відкритих угод. Сучасна політика зосереджена на зміцненні економіки, підтримці виробництва, інновацій та конкурентоспроможності. Високі економічні показники США, такі як зростання ВВП та зниження безробіття, свідчать про стабільний розвиток та лідерство у світі.

6. Охарактеризовано сучасну зовнішньоторговельну політику США із іншими країнами. Визначено, що США мають одну з найбільших економік у світі, є найбільшими імпортерами товарів, а також входять до трійки найбільших світових експортерів. У порівнянні показників з країнами G7 показують найкращі показники по ряду економічних питань.

7. Виділено наступні проблеми на шляху розвитку зовнішньоторговельної політики США: протиріччя між різними підходами до торговельної стратегії, що може призвести до складнощів у взаємодії зі світовими партнерами та союзниками; зростаючий торговельний дефіцит та відмова від участі у деяких багатосторонніх угодах, що підвищують ризик для підприємств США, які залежать від міжнародних ринків; зміни в підходах до торговельної політики, що можуть призвести до конфліктів зі світовими партнерами і негативно позначитися на глобальній економічній стабільності; наслідки російського вторгнення на територію України, впровадження санкцій та зміна ланцюгів постачання тощо.

8. Визначено перспективи розвитку США та шляхи подолання проблем. Перспективи розвитку торговельної політики США зосереджені на розширенні міжнародних економічних зв'язків, сприянні сталому розвитку, підтримці інновацій та конкурентоспроможності, а також на адаптації до глобальних викликів.

9. Проаналізовано зовнішньоторговельні відносини США та Україна. Доведено, що двосторонні відносини США та Україна мають стратегічне

значення для обох країн. Попри важливість стратегічного партнерства, обсяги двосторонньої торгівлі залишаються невеликими через російську агресію. Зниження обсягів торгівлі за останні два роки обумовлене військовими діями, заблокованими портами та знищенням інфраструктури. Загалом США та Україна мають потенціал для поглиблення торговельних відносин, що вимагає подолання існуючих бар'єрів та сприяння подальшій економічній співпраці.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ URL:  
<https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/0f2e3db5-a1a3-4e22-a8df-c9847daccdf0/content> (дата звернення 06.03.2023).
2. Міжнародні економічні відносини: теорія: підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / А. С. Філіпенко. Либідь, 2008. 408 с. К. (дата звернення 06.03.2023);
3. EU Neighbourseast URL:  
<https://euneighbourseast.eu/uk/news/explainers/yak-yes-pidtrymuje-ukrayinu-vid-sankcij-do-vijskovoyi-ta-gumanitarnoyi-dopomogy/> (дата звернення 05.04.2023).
4. Trade and development report 2023. URL:  
[https://unctad.org/system/files/official-document/tdr2023\\_en.pdf](https://unctad.org/system/files/official-document/tdr2023_en.pdf) (дата звернення 05.04.2023).
5. Букліб. URL: <https://buklib.net/books/26543/> (дата звернення 09.04.2023).
6. Neighbourseast. URL: <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliografichnoho-opysuvidpovidno-do-dstu-83022015/>  
<https://euneighbourseast.eu/uk/news/explainers/yak-yes-pidtrymuje-ukrayinu-vid-sankcij-do-vijskovoyi-ta-gumanitarnoyi-dopomogy/> (дата звернення 09.04.2023).
7. <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliografichnoho-opysuvidpovidno-do-dstu-83022015/>) <https://euneighbourseast.eu/uk/news/explainers/yak-yes-pidtrymuje-ukrayinu-vid-sankcij-do-vijskovoyi-ta-gumanitarnoyi-dopomogy/> (дата звернення 09.04.2023).
8. European Parliament URL:  
<https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/economy/20180703STO07132/the-eu-s-position-in-world-trade-in-figures-infographic> (дата звернення 11.04.2023).
9. European Parliament URL:  
<https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/priorities/globalisation/20190910STO60748/how-to-manage-globalisation-eu-responses>. (дата звернення 11.04.2023).

10. Free trade is a source of economic growth [Electronic resource] // The European Union explained. - Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013. URL: [http://europa.eu/pol/index\\_en.htm](http://europa.eu/pol/index_en.htm) (дата звернення 11.04.2023).

11. Classical Free Trade: A Policy Towards Economic Growth and Development. URL: [https://www.researchgate.net/publication/235339583\\_Classical\\_Free\\_Trade\\_A\\_Policy\\_Towards\\_Economic\\_Growth\\_and\\_Development](https://www.researchgate.net/publication/235339583_Classical_Free_Trade_A_Policy_Towards_Economic_Growth_and_Development) (дата звернення 12.04.2023).

12. М.І. Небава. Тарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі. Імпортне і експортне мито. URL: [https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/14nebava\\_teoriya\\_makroekonomiki/142.htm#:~:text=](https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/14nebava_teoriya_makroekonomiki/142.htm#:~:text=) (дата звернення 12.04.2023).

13. <https://core.ac.uk/pdf/aaa201485679.pdf> (дата звернення 12.04.2023).

14. Free trade is a source of economic growth [Electronic resource] // The European Union explained. - Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013. URL: [http://europa.eu/pol/index\\_en.htm](http://europa.eu/pol/index_en.htm) (дата звернення 16.04.2023).

15. Освіта UA. Вивчення зовнішньоторговельної політики: теоретико-методологічні аспекти. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/international-relations/19369/> (дата звернення 16.04.2023).

16. Інституціоналізм. URL: <http://global-national.in.ua/archive/14-2016/8.pdf0> (дата звернення 16.04.2023).

17. Є. В. Воронюк, О. В. Ярмош, М. Б. Айорінде. ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ЕКОНОМІЧНУ ПОЛІТИКУ КРАЇН СВІТУ. URL: [http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11\\_2020/83.pdf](http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2020/83.pdf) (дата звернення 19.04.2023).

18. Політична економія торговельної політики: емпіричні підходи. Кішор Гавандзе. URL: [https://www.researchgate.net/publication/23746377\\_The\\_Political\\_Economy\\_of\\_Trade\\_Policy\\_Empirical\\_Approaches](https://www.researchgate.net/publication/23746377_The_Political_Economy_of_Trade_Policy_Empirical_Approaches) (дата звернення 20.04.2023).

19. A COMPARATIVE ANALYSIS OF EFFECT OF DIFFERENT MEASURES OF GLOBALIZATION ON ECONOMIC DEVELOPMENT. Balraj

Verma, Amit Srivastava. URL:  
[https://www.researchgate.net/publication/349762225\\_A\\_COMPARATIVE\\_ANALYSIS\\_OF\\_EFFECT\\_OF\\_DIFFERENT\\_MEASURES\\_OF\\_GLOBALIZATION\\_ON\\_ECONOMIC\\_DEVELOPMENT](https://www.researchgate.net/publication/349762225_A_COMPARATIVE_ANALYSIS_OF_EFFECT_OF_DIFFERENT_MEASURES_OF_GLOBALIZATION_ON_ECONOMIC_DEVELOPMENT) (дата звернення: 01.05.2024).

20. Доповіді «Гідна праця в економіці заради загального добра»: аналіз документів. URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/QROM-02-2020-1896/full/html> (дата звернення: 01.05.2024).

21. Що таке кейс-стаді? Визначення, приклади та методи. URL: <https://www.scribbr.com/methodology/case-study/#:~:text=A%20case%20study%20is%20a,event%2C%20organization%2C%20or%20phenomenon> (дата звернення: 07.05.2024).

22. U.S. Trade Policy: Background and Current Issues. URL: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF10156> (дата звернення: 07.05.2024).

23. Elements of U.S. Trade Policy" from the United States Trade Policy and Negotiation research guide. URL: <https://guides.loc.gov/united-states-trade-policy/elements#:~:text=The%20U.S.%20trade%20policy%20and,investment%20framework%20agreements%2C%2048%20bilateral> (дата звернення: 07.05.2024).

24. Міністерство торгівлі США: Сайт міністерства надає різноманітну інформацію щодо експорту, імпорту, торговельної політики та програм підтримки підприємств). URL: [www.commerce.gov](http://www.commerce.gov) (дата звернення: 07.05.2024).

25. Opening America's Market: U.S. Foreign Trade Policy Since 1776. Alfred E. Eckes. URL: <https://www.nber.org/reporter/summer-2006/historical-aspects-us-trade-policy> (дата звернення: 07.05.2024).

26. U.S. Trade Policy: Background and Current Issues. URL: [https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF10156#:~:text=Since%20World%20War%20II%2C%20U.S.,Organization%20\(WTO\)%3B%20enforcing%20partner](https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF10156#:~:text=Since%20World%20War%20II%2C%20U.S.,Organization%20(WTO)%3B%20enforcing%20partner) (дата звернення: 13.05.2024).

27. USITC DataWeb. URL: <https://dataweb.usitc.gov> (дата звернення: 13.05.2024).

28. U.S. TRADE POLICY IN HISTORICAL PERSPECTIVE. Douglas A. URL: [https://www.nber.org/system/files/working\\_papers/w26256/w26256.pdf](https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26256/w26256.pdf) (дата звернення: 13.05.2024).

29. Source: Bureau of Economic Analysis and Census Bureau. Note: Not adjusted for inflation. URL: [www.bea.gov](http://www.bea.gov) (дата звернення: 13.05.2024).

30. USITC DataWeb/Census. URL: <https://dataweb.usitc.gov> (дата звернення: 13.05.2024).

31. WORLD BANK. URL: [data.worldbank.org](http://data.worldbank.org) (дата звернення: 17.05.2024).

32. Ranking of the largest trading partners for U.S. exports. URL: <https://www.statista.com/statistics/186592/ranking-of-the-largest-trading-partners-for-us-exports-in-2010/#:~:text=In%202022%2C%20Canada%20was%20the,export%20partners%20in%20that%20year> (дата звернення: 17.05.2024).

33. Intereconomics. URL: <https://www.intereconomics.eu/contents/year/2022/number/6/article/biden-and-trade-no-trade-policy-no-trade-policy-or-both.html> (дата звернення: 17.05.2024).

34. Огляд торговельної політики Сполучених Штатів Америки. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=537bcb9d-853d-4d7c-bc9a064d54baed95&title=OgliadTorgovelnoiPolitikiSpoluchenikhShtativAmeriki> (дата звернення: 17.05.2024).

35. TRADE POLICY REVIEW. URL: [https://www.wto.org/english/tratop\\_e/tpr\\_e/s434\\_e.pdf](https://www.wto.org/english/tratop_e/tpr_e/s434_e.pdf) (дата звернення: 17.05.2024).

36. China-U.S. trading relationship. URL: <https://www.statista.com/topics/4698/sino-us-trading-relationship/#editorsPicks> (дата звернення: 17.05.2024).

37. ПРИЧИНИ ТА ДИНАМІКА ТОРГІВЕЛЬНОЇ ВІЙНИ МІЖ КИТАЄМ ТА США. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4568/>

38. Economic Modelling. URL: <https://healthpolicy.usc.edu/article/covid-19s-total-cost-to-the-economy-in-us-will-reach-14-trillion-by-end-of-2023-new->

research/#:~:text=The%20economic%20toll%20of%20the,and%20other%20experts%20have%20estimated (дата звернення: 17.05.2024).

39. Globalchange Analysis URL: [https://nca2023-globalchange-img/styles/figure17\\_3-1200.jpg?\\_x\\_tr\\_sl=auto&x\\_fr\\_t=uk@\\_x\\_fr\\_hl=ruP](https://nca2023-globalchange-img/styles/figure17_3-1200.jpg?_x_tr_sl=auto&x_fr_t=uk@_x_fr_hl=ruP)

40. Covid-19 total cost to the economy in US. URL: <https://newpittsburghcourier.com/2023/05/19/covid-19s-total-cost-to-the-economy-in-us-will-reach-14-trillion-by-end-of-2023-new-research/>

41. Climate Defaults and Financial Adaptation. URL: [https://www.richmondfed.org/publications/research/working\\_papers/2023/wp\\_23-06](https://www.richmondfed.org/publications/research/working_papers/2023/wp_23-06) (дата звернення: 19.05.2024).

42. The economics of climate change no action not an option. URL: <https://www.swissre.com/dam/jcr:e73ee7c3-7f83-4c17-a2b8-8ef23a8d3312/swiss-re-institute-expertise-publication-economics-of-climate-change.pdf> (дата звернення: 19.05.2024).

43. Low-carbon transition risks for finance. URL: <https://wires.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/wcc.678> (дата звернення: 20.05.2024).

44. REFRAMING THE US POLICY DEBATE ON A 'LONG WAR' IN UKRAINE. URL: <https://www.understandingwar.org/backgrounder/reframing-us-policy-debate-%E2%80%98long-war%E2%80%99-ukraine> (дата звернення: 21.05.2024).

45. The Negative Impact of the Ukraine War on the US Economy. URL: <http://www.fortunejournals.com/articles/the-negative-impact-of-the-ukraine-war-on-the-us-economy.html> (дата звернення: 21.05.2024).

46. Challenges for U.S. Trade Policy URL: <https://www.nbr.org/publication/challenges-for-u-s-trade-policy-in-2021-a-brief-look-ahead/> (дата звернення: 22.05.2024).

47. United States Balance of Trade. URL: <https://tradingeconomics.com/united-states/balance-of-trade> (дата звернення: 22.05.2024).

48. The negative impact of the Ukraine war on the US economy. URL: [https://unctad.org/system/files/official-document/itcdtab37\\_en.pdf](https://unctad.org/system/files/official-document/itcdtab37_en.pdf) (дата звернення: 23.05.2024).

49. The US trade deficit. URL: <https://www.wita.org/ustrade/us-trade-trends/the-us-trade-deficit/> (дата звернення: 23.05.2024).

50. US trade policy crossroads. URL: <https://www.cfr.org/article/us-trade-policy-crossroads> (дата звернення: 23.05.2024).

51. Failure of MC13 highlights failure of US trade policy. URL: <https://www.wilsoncenter.org/article/failure-mc13-highlights-failure-us-trade-policy> (дата звернення: 23.05.2024).

52. Does Biden's trade policy measure up in a fractured world? URL: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/in-a-fractured-world-does-bidens-trade-policy-measure-up/> (дата звернення: 23.05.2024).

53. A return to reciprocity in US trade policy. URL: <https://www.hinrichfoundation.com/research/article/trade-policy/a-return-to-reciprocity-in-us-trade-policy/> (дата звернення: 24.05.2024).

54. Real GDP long-term forecast. URL: <https://data.oecd.org/gdp/real-gdp-long-term-forecast.htm> (дата звернення: 24.05.2024).

55. The President's 2024 trade policy agenda and 2023 annual report. URL: <https://ustr.gov/sites/default/files/The%20Presidents%202024%20Trade%20Policy%20Agenda%20and%202023%20Annual%20Report.pdf> (дата звернення: 24.05.2024).

56. US trade representative releases President Biden's trade policy agenda. URL: <https://advocacy.calchamber.com/2024/03/07/u-s-trade-representative-releases-president-bidens-trade-policy-agenda/> (дата звернення: 23.05.2024).

57. United States and Taiwan hold negotiating round on US-Taiwan initiative 21st-century trade. URL: <https://ustr.gov/about-us/policy-offices/press-office/press-releases/2024/april/united-states-and-taiwan-hold-negotiating-round-us-taiwan-initiative-21st-century-trade> (дата звернення: 24.05.2024).



58. US trade policy and Taiwan. URL: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11526> (дата звернення: 25.05.2024).

59. US-Ukraine policy and history. URL: <https://www.mofa.go.jp/files/100581548.pdf> (дата звернення: 23.05.2024).

60. President Biden announces the Americas partnership for economic prosperity. URL: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2022/06/08/fact-sheet-president-biden-announces-the-americas-partnership-for-economic-prosperity/> (дата звернення: 25.05.2024).

61. Масляк П.О. Країнознавство: підручник. Київ: Знання, 2008. 292 с.

62. Історія України. URL: [http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4\\_2021/46.pdf](http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4_2021/46.pdf) (дата звернення: 25.05.2024).

63. US-Ukraine relations: policy history. URL: <https://ua.usembassy.gov/our-relationship/policy-history/#:~:text=The%20United%20States%20and%20Ukraine,%2C%20aircraft%2C%20and%20agricultural%20products> (дата звернення: 26.05.2024).

64. US relations with Ukraine. URL: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-ukraine/> (дата звернення: 27.05.2024).

65. US security cooperation with Ukraine. URL: <https://www.state.gov/u-s-security-cooperation-with-ukraine/> (дата звернення: 27.05.2024).

66. Ukraine war orders starting to boost revenues for big US defense contractors. URL: <https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/ukraine-war-orders-starting-boost-revenues-big-us-defense-contractors-2023-10-27/> (дата звернення: 27.05.2024).

67. US-Ukraine trade balance in steel products. URL: <https://gmk.center/ua/posts/ssha-ukraina-balans-torhivli-produktsiieiu-hmk/> (дата звернення: 27.05.2024).

68. Export values are based on free along ship value, U.S. port of export. Calculations based on unrounded data. Sectors are groups of digests, and digests are

classifications that correspond to groups of HTS-8 digit subheadings in the Harmonized Tariff Schedule of the United States (HTS). (дата звернення: 27.05.2024).

69. US unemployment rate. URL: <https://www.focus-economics.com/country-indicator/united-states/unemployment/> (дата звернення: 23.05.2024).

70. US-China trade war: causes and outcomes. URL: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202073010> (дата звернення: 23.05.2024).

71. Американська автомобільна асоціація, 2022. URL: <https://www.aaa.com> (дата звернення: 23.05.2024).

72. Аеропорт Орландо (MCO), 2022. URL: <https://orlandoairports.net> (дата звернення: 23.05.2024).

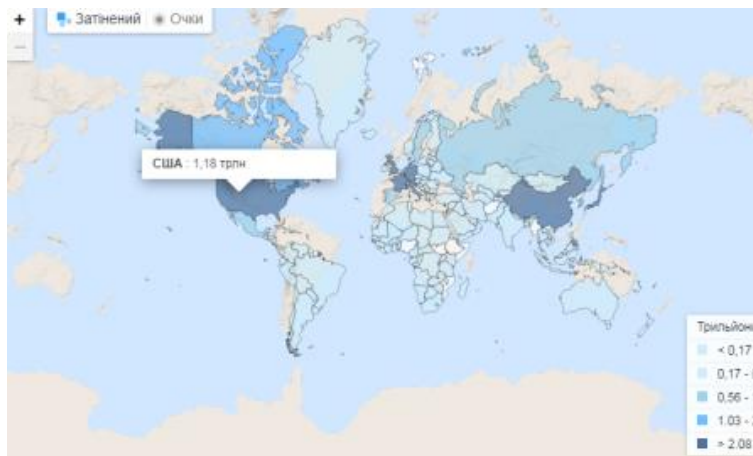
73. Weekly viewpoint, May. URL: <https://www.ally.com/do-it-right/trends/weekly-viewpoint-may/> (дата звернення: 23.05.2024).

74. Global Historical Climatology Network. URL: <https://www.ncdc.noaa.gov/products/land-based-station/global-historical-climatology-network-daily> (дата звернення: 23.05.2024).

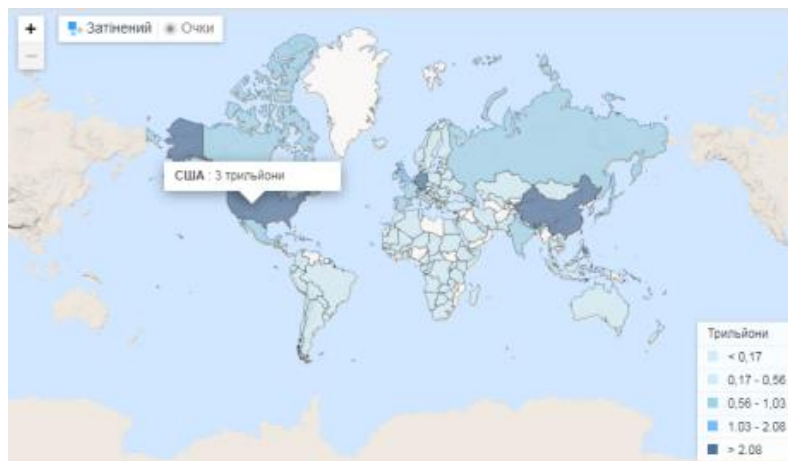
## Додатки

## Додаток А

Порівняння показників експорту товарів та послуг США із рештою країн світу (долл. США) у 2004 р. та 2022 рр.



Експорт товарів та послуг у 2022 р США та решта країн світу (долл. США)



Експорт товарів та послуг у 2004 р. США та решта країн світу (долл. США)

Джерело: [31].

Загальний обсяг експорту США за промисловістю/сировинними  
секторами, 2017–2021 рр

Сектор	2017	2018	2019	2020	2021
Сільськогосподарська продукція	152,939	154,715	150,290	157,227	185,394
Продукція лісу	39,590	40,841	36,846	33,453	39,666
Хімічні речовини та супутні товари	227,512	243,298	242,829	229,194	289,096
Енергетичні товари	144,864	198,481	205,805	156,517	247,473
Текстиль та одяг	22,146	22,771	22,110	18,845	22,290
Взуття	1,433	1,562	1,637	1,136	1,147
Мінерали і метали	136,464	146,473	137,731	128,317	169,696
Техніка	136,235	143,461	137,609	127,069	147,759
Транспортне обладнання	325,786	338,665	339,969	243,025	272,298
Електронні вироби	268,647	277,307	272,807	253,238	285,787
Різні вироби	49,132	52,032	48,479	35,940	42,098
Особливі положення	42,448	46,180	46,707	40,974	51,235
Всі сектори	1,547,195	1,665,787	1,642,820	1,424,935	1,753,941

*Джерело: [68].*

## Економічні показники США (2020-2023 рр.) та найсильніших економік G7

Рік	США				Німеччина	Канада	Японія
	2020	2021	2022	2023			
Населення	329	332	333,3	339,9	83,9	124	40,3
Економічне зрост. (ВВП, річні коливання у %)	-2,2	5,8	1,9	2,5	-0,3	1,9	1,1
ВВП на душу населення (дол. США)	64,370	70,999	77,187	81,630	53,813	53,813	33,719
Внутрішній попит (змінний %)	-1,9	6,9	2,3	1,9	-0,9	0,5	0,9
Експорт (G&S, річний змінний %)	-13,1	6,3	7,0	2,7	-2,2	5,7	3
Імпорт (G&S, річний змінний %)	-9,0	14,5	8,6	-1,6	-3,4	1	-1,3
Безробіття (% активного населення, аор)	8,1	5,4	3,6	3,6	5,7	5,4	2,6
Інфляція (CPI, річний змінний %, еор)	1,4	6,0	7,5	4,1	5,9	3,9	3,2
Курс валюти (дол. США за євро, на кінець періоду)	1,22	1,14	1,1	-	-	-	-
Прямі закордонні інвестиції (млрд. дол. США)	96	392	345	-	-11.07	52.6	32.5

Джерело: [69].

## Періоди торгової війни між Китаєм і США

Період часу, загальний контекст	Дії США	Дії Китаю
Квітень – травень 2017 року. Переговори на найвищому рівні для вирішення торгових дисбалансів; 100-денний план торгових переговорів.	Розпочато розслідування імпорту сталі та алюмінію. США дозволили Китаю продавати варену птицю в США	Американські компанії отримують більший доступ до сільського господарства, енергетики та фінансових ринків Китаю.
Лютий – квітень 2018 року. Розслідування дій, політики та практики Китаю щодо передачі технологій, інтелектуальної власності та інновацій. США порушують справу СОТ проти Китаю за дискримінаційне ліцензування. США опублікували офіційну заяву (травень 2018 р.)	Глобальні захисні тарифи: <ul style="list-style-type: none"> <li>• 30% на сонячні панелі;</li> <li>• 20% на пральні машини;</li> <li>• 25% на імпорт сталі;</li> <li>• 10% на імпорт алюмінію.</li> </ul> Заходи, спрямовані на Китай: обмеження інвестицій у ключові технологічні сектори; запровадження імпорتنих тарифів на авіакосмічну, ІТ, комунікаційну та машинобудівну техніку; включення ZTE до списку організацій	Мита 15-25% на 128 категорій продуктів, включаючи фрукти, вино, безшовні сталеві труби, свинину та перероблений алюміній. 178,6% антидемпінгове мито на імпорт сорго зі США
Липень 2018. Тривають переговори; внутрішнє обговорення нових списків обмежень.	Мито 25% на 818 товарів (імпорт на 34 мільярди доларів)	Мито 25% на 545 товарів (імпорт на 34 мільярди доларів), включаючи сільськогосподарську продукцію, автомобілі та продукти водного походження.
Після початку російсько-української війни у 2022 році двосторонні відносини між Китаєм і Сполученими Штатами відновилися до напруженості.	Уряд Байдена наклав санкції на кілька китайських компаній, що прискорило напруження відносин між двома країнами.	Китай введе контрзаходи, включаючи обмеження на експорт галію та германію, як реакцію на санкції США.

Джерело: [70].

Головними проблемами викликані нападом росії на територію України та причини їх виникнення.

Зростання цін на енергоносії та нафту	За даними Управління енергетичної інформації США (EIA), росія є третім за величиною постачальником іноземної нафти в США в 2020 році, на неї припадає 7% імпортованої нафти. Також у 2019 році росія експортувала до США мінерального палива на 13 мільярдів доларів, що становить більше половини всього імпорту. Із посиленням санкцій – цей вплив суттєво зростає.
Проблеми ланцюга поставок для фермерів і зростання цін на продукти харчування	Фермери в Сполучених Штатах готуються підвищити ціни на добрива, ціна на які була високою до вторгнення. Росія є найбільшим у світі виробником недорогих, великих обсягів добрив, а також, вона є другим за величиною виробником калію – основної поживної речовини, яка використовується в продуктах – у світі після Канади.
Обмеження на подорожі та підвищення вартості квитків на літак	Україна закрила свій повітряний простір, і все більше авіакомпаній скасовують рейси за межі росії. Деякі країни та Євросоюз закрили свій повітряний простір для російських літаків. Проте ця війна може торкнутися тих, хто подорожує за межі зони конфлікту. Криза, швидше за все, призведе до високих цін на нафту. Реактивне паливо є одним із найбільших витрат авіакомпанії, тому цілком можливо, що високі постійні витрати на паливо можуть призвести до підвищення тарифів
Коливання фондового ринку	Після того, як російські війська розташувалися на кордоні з Україною, а ринки були підготовлені до великого конфлікту, запаси постійно знижувалися протягом року. Початок війни та безпрецедентні санкції, накладені на росію, можуть продовжити різкі коливання, оскільки вплив фінансового сектора пошириться на різні .
Різне підвищення процентної ставки Федеральним резервом	Вищі ціни на енергоносії та продовольство, а також вузькі місця в ланцюзі поставок можуть збільшити інфляцію та змусити Федеральну резервну систему прискорити підвищення процентних ставок.
Збої в ланцюгах постачання	Війна спричинила перебої в глобальних ланцюгах постачання, включаючи ті, що стосуються важливих товарів та компонентів для виробництва в США. Це призвело до затримок і підвищення витрат для американських компаній.
Санкції та контрсанкції	Введення санкцій проти росії та відповідні контрсанкції вплинули на американські компанії, які мали бізнес-зв'язки з росією. Це включає обмеження в торгівлі, фінансових транзакціях та інвестиціях.
Інфляція	Зростання цін на енергоносії та продовольство, частково спричинене війною, посилює інфляційний тиск в США. Це знизило купівельну спроможність населення та підвищило вартість життя.

*Джерело: складено автором дипломної роботи, використовуючи джерела [71], [72], [73], [74].*

## Глобальні проблеми та реакція США

Проблема	Реакція
Глобальні виклики у ланцюгах постачання	Пандемія COVID-19 та геополітичні напруження показали вразливість глобальних ланцюгів постачання, зокрема в критичних секторах, як-от напівпровідники та фармацевтика. Отож, США потрібно активізувати диверсифікацію поставок та збільшенням внутрішнього виробництва, щоб зменшити залежність від окремих країн та підвищити стійкість своїх ланцюгів постачання.
Необхідність захисту прав працівників	Соціальна нерівність та порушення трудових прав вимагають більшої уваги у контексті глобальної торгівлі. США варто зосередитись на впровадженні трудових стандартів у торговельні угоди, що забезпечує справедливі умови праці та сприяє створенню якісних робочих місць всередині країни. Це також допоможе зміцнити економічну стабільність та соціальну справедливість.
Зростання економічної конкуренції та неконкурентоспроможні практики	Країни, які використовують неконкурентоспроможні практики, як-от Китай, ставлять під загрозу справедливу міжнародну торгівлю. США необхідно продовжити боротьбу з цими практиками через цільові заходи та примусові дії. Це допоможе захистити американські компанії та працівників від несправедливої конкуренції та забезпечує чесні умови торгівлі.
Потреба у зміцненні міжнародних торговельних відносин	Зміцнення альянсів з ключовими партнерами, такими як Європейський Союз, Японія та Південна Корея, дозволяє США формувати нові торговельні угоди, що відповідають сучасним економічним реаліям. Це сприяє економічному зростанню, створенню робочих місць та підвищенню впливу США на глобальному ринку.
Геополітичні ризики та глобальні кризи	Загострення геополітичної ситуації, а також глобальні кризи, такі як пандемія COVID-19, спонукають США до розширення та диверсифікації своїх торговельних відносин. Це включає активізацію співпраці з новими ринками та укладення угод, що допомагають знизити ризики, пов'язані з надмірною залежністю від окремих економік.
Технологічний розвиток та конкуренція	Конкуренція в галузі передових технологій, особливо з Китаєм, змушує США активно інвестувати в розвиток інновацій та технологічного потенціалу. Це включає підтримку науково-дослідних проєктів, стимулювання розвитку високотехнологічних виробництв та залучення інвестицій у критичні галузі, такі як штучний інтелект, біотехнології та інформаційні технології. Такий підхід не лише забезпечить економічну конкурентоспроможність США, але й створить нові робочі місця та сприятиме сталому економічному зростанню.



Продовження додатку Б

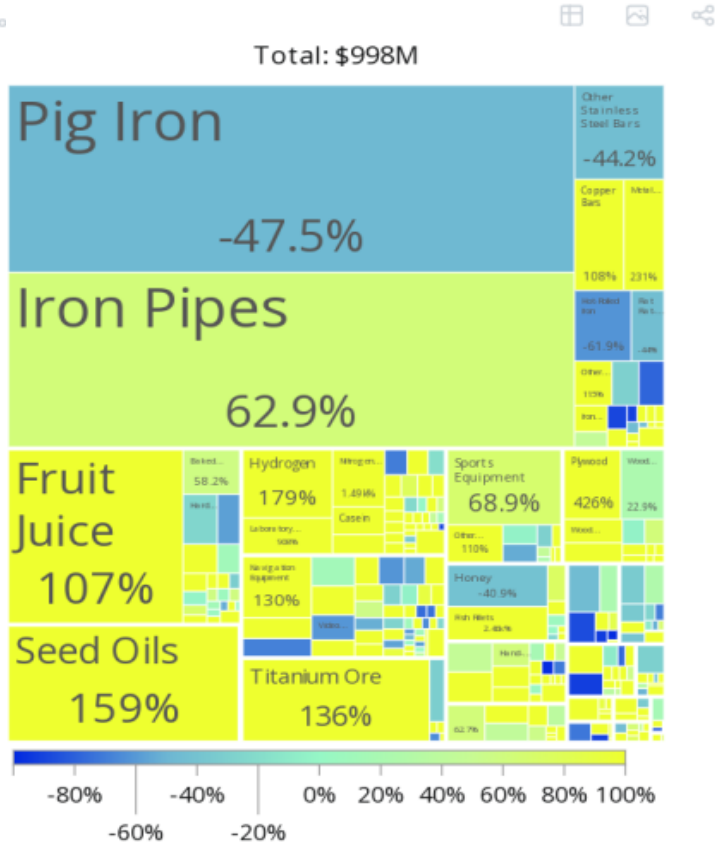
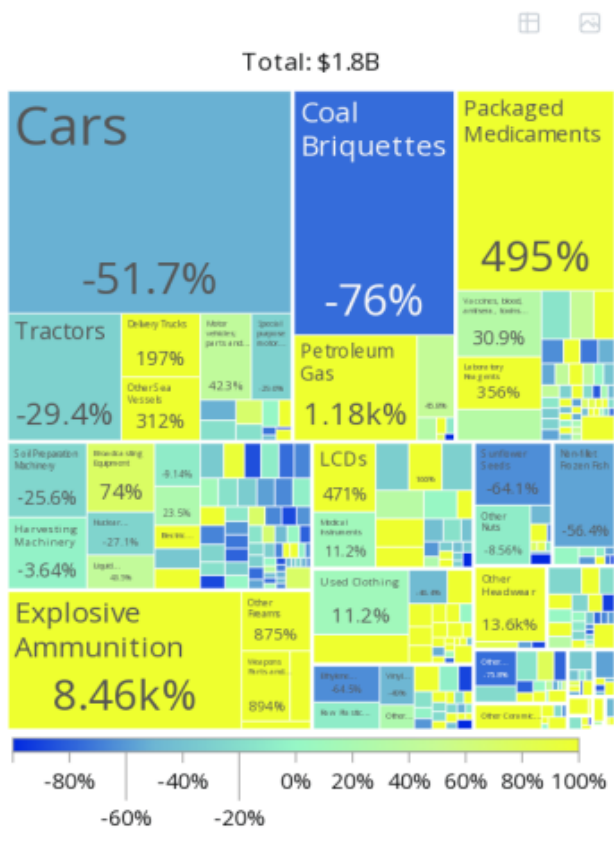
<p>Соціальна нерівність та потреба у справедливій торгівлі</p>	<p>Зростання соціальної нерівності та потреба у забезпеченні справедливих умов праці стали важливими питаннями для торговельної політики США. У відповідь на це, США реформують існуючі торговельні угоди, включаючи положення про захист прав працівників, екологічні стандарти та заходи, спрямовані на подолання гендерної нерівності. Ці заходи допомагають створити більш справедливу глобальну торговельну систему, яка враховує інтереси всіх учасників.</p>
<p>Національна безпека</p>	<p>Національна безпека є пріоритетом для торговельної політики США, особливо в умовах зростання економічного шпигунства та кібератак. Необхідно вводити нові регуляторні заходи, що спрямовані на захист критичної інфраструктури, підвищення кібербезпеки та забезпечення захисту інтелектуальної власності. Ці заходи сприятимуть зміцненню економічної безпеки країни та захисту стратегічних інтересів США.</p>

*Джерело: [50].*

Зростання експорту із України до США та із США до України 20019-2023 рр.

Зростання експорту з США ( ) до України ( ) (201 до 2022)

Зростання експорту з України ( ) до США ( ) (2019 до 2022)



Джерело: [54].